

Saint Quentin'in şimalinde büyük bir tank harbi oluyor

Almanlar Manş sahiline doğru ilerlemeğe çalışıyorlar

*Aisne nehrinin sol sahiline geçen
Almanlar esir edildiler*

Almanların Maginot hattının başlangıç noktasına kitlelerle yaptıkları hücumlar tardedildi. Son yirmi dört saat zarfında vaziyette mühim değişiklik yok

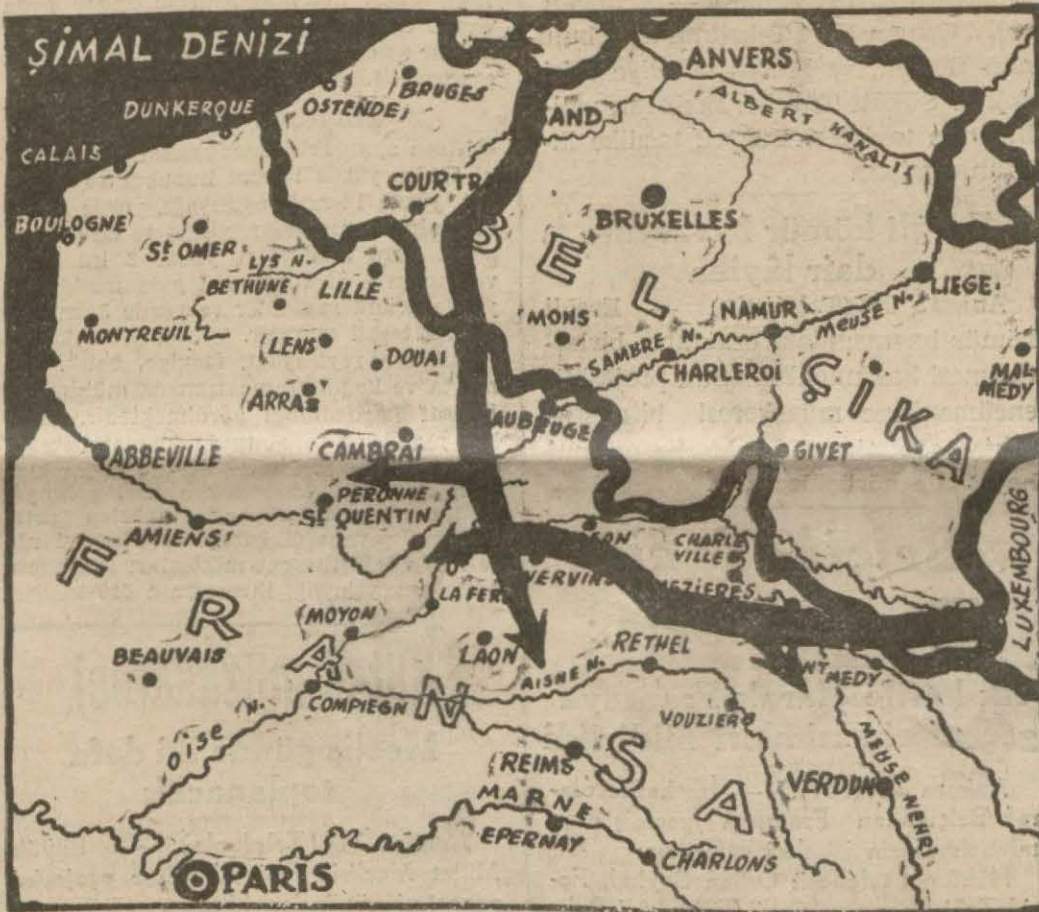
Londra 20 — Almanlar Paris istikametindeki taarruzlarını durdurmuşlar, bütün gayretlerini garbe tevcih etmişlerdir. Burada Manş sahiline yetiştirmek ve Belçikadan çekilmekte olan müttefik kuvvetlerin ricat hattını kesmek istedikleri anlaşılmaktadır. Almanlar Le Cateau'yu işgal etmişlerse de buradan ileride, Cambrai'nin şarkında durmağa mecbur olmuşlardır. Yaaptıkları taarruzlar tardedilmiştir.

Paris 20 (A.A.) — Havas ajansından: Askeri vaziyet şu suretle hulâsa edilebilir: Sol cemahta sevkulceys hareketi, Cambrai'nin şarkında kitaatımızın kırılmaz mukavemeti, Saint - Quentin mintakasında Almanların garp istikametindeki tazyikleri. Vaziyet, ciddi olmakta berdevamdır. Ancak 24 saatteberi büyük bir tebeddül vukua gelmemiştir.

Şimalde Belçikada müttefiklerin sevkulceys ricatleri, umumiyetle müsait şerait dahilinde cereyan etmektedir. İngiliz kitaatı, kendi gerilerine doğru Almanların yaptıkları taarruzları tardetmişlerdir.

Merkezde Saint - Quentin'in şimalinde Gübinlerde İngiliz, Fransız ve Alman tankı arasında şiddetli bir muharebe cereyan etmektedir. Kitaatın mütemadi med ve cezri muharebenin mevkiini tayin etmeğe imkân vermemektedir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Son hareket sahasını ve takribi surette cepheyi gösterir harita

Yeni bütçe 268,476,321 lira olarak tesbit edildi

Bazı Vekâlet ve dairelerin tahsisatlarına zamlar yapıldı, lâyiha mebuslara dağıtıldı

Ankara 20 (Telefonla) — 940 mali yılı müvazenei umumiye kanun lâyihası bugün Büyük Millet Meclisi azasına dağıtılmıştır. Bütçe encümeni bütçenin masraf kısmını varidatla mütevazın bir surette 268,476,321 lira olarak tesbit etmiştir.

Encümence hazırlanan mucip sebepler lâyihasında 940 senesinin fevkalâde vaziyeti tebarüz ettirildikten sonra 939 mali yılındaki iktisadi ve mali vaziyetimiz hakkında izahat verilmektedir.

Bu izahata göre, lâyiha bütçe encümenine tevdi edildiği sırada varidatın

mühim bir açık verdiği görülmüştür. Gümrük varidatında 9 ayda 16 milyon lirayı geçen bir noksan husule gelmiştir. Malt yıl sonuna kadar gümrüklerde tahsil edilen muamele, istihlak ve hayvan sağlık vergisi gibi bazı varidat da dahil olduğu takdirde noksanın 27-28 milyon liraya çıkacağı fakat buna karşı diğer varidatımızda tezyüd görülmekle gümrük resminden husule gelen bu açığın 939 mali yılının son ayının ilk yarısından vaziyete göre yarısından fazlasına telâfi edeceği anlaşılmıştır.

(Devamı 5 nci sahifede)

Fransız Nazırlar meclisi yeni kararlar verdi

Ordular mintakasındaki suçlar şiddetle cezalandırılacak, İngiltere harp gayretini şiddetlendiriyor

Paris 20 (A.A.) — Fransız Nazırlar meclisi, bu akşam saat 19 da Elysée sarayında Reisiçümhurun riyasetinde toplanmıştır.

Nazırlar meclisinin toplanmasından evvel B. Reynaud, bir saat müddetle, mareşal Pétain ve general Weygand ile görüşmüştür. Başvekil aynı zamanda, Amerika büyük elçisi B. Bullitt, iş genel konfederasyonu sekreteri B. Jouhaux'yu ve Paris polis prefesi B. Langersonu kabul etmiştir.

Dahiliye Nazırı B. Mandel de öğleden sonra general Weygandı ve Belçika Dahiliye Nazırı B. Gutt'u kabul etmiştir.

Paris 20 (A.A.) — (Havas): Nazırlar meclisinde, B. Reynaud, hükûmete istikale memlekete yapmakta olduğu yeni hizmet dolayısıyla mareşal Pétain teşekkür etmiş ve bilâhare askeri vaziyet hakkında izahatta bulunmuştur. Bundan sonra mareşal Pétain de askeri vaziyet hakkında malûmat vermiştir.

Yeni Hariciye Nazırı B. Daladier, diplomatik vaziyeti izah etmiştir. Adliye Nazırı B. Serol, bugünkü vaziyette bilhassa ağır bazı suçların seri surette cezalandırılmasını mümkün kılacak kararname imzalatmıştır. Bu imzalanan karar-namelere göre, ezcümle, ordular mintakasındaki askeri mahkemeler, cürmü meşhut suçları için divanı harp halinde iş görecektir ve derhal infaz olunacak kararlar verecektir. Nihayet, Maliye ve laş Nazırlarının talepleri üzerine, şeker vesikası tesis olunmuştur. Müstemleke Nazırı B. Rollin de general Catroux'nun Hindi Çini umumî valiliğine tayini emrini imza ettirmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

— Ne müthiş bir ameliyat!...
— Elbette!... 26 senelik dertler temizleniyor!...

Hava faaliyeti şiddetli

*İngiliz tayyareleri büyük bir Alman
kolunu şiddetle bombardıman etti*

Londra 20 — Hava faaliyeti çok şiddetlidir. İngiliz tayyareleri 10 mil uzunluğunda bir Alman kolunu yakalamışlar ve şiddetle bombardıman etmişlerdir.

**İngiliz Hava Nezaretinin
tebliği**

Londra 20 (A.A.) — Hava Nezareti tebliği: Cumartesi günü, bombardıman tayyarelerimiz, Belçikada ve Fransada geniş mikyasta harekâta bulunmuşlardır. Bu hareketin hedefi, Alman ileri hareketinin muvasala hatlarını hırpalamak ve müttefik ordular üzerindeki tazyiki hafifletmek idi. Avcı tayyareleri, bombardıman tayyarelerine yardım ederek her tip ten, müteaddid düşman tayyaresini safıharp harici etmişlerdir.

Londra 20 (A.A.) — Hava işleri Nezareti tebliği ediyor: İngiliz tayyare kuvvetlerinin bombardıman harekâtı evvelki gece de Belçikanın cenubundaki münakalat hatları ile garbi Almanya da intihap edilmiş olan askeri hedeflere karşı devam etmiştir.

**Bir Alman tayyaresi Fransada
karaya indi**

Versailles 20 (A.A.) — Bir Alman tayyaresi motöründe husule gelen bir arıza yüzünden dün Rambouillet ci-

varında kâin Abilis'de bir tarlaya inmek mecburiyetinde kalmıştır. İçinde bulunan dört kişi tayyareyi yakmağa muvaffak olmuş ise de askerler tarafından yakalanmıştır.

**İngiliz sahili açıklarında
top sesleri**

Londra 20 (A.A.) — Dün gece cenubu şarki sahili açıklarında yeniden düşman tayyareleri görülmüştür. Fasılalı top sesleri ve şiddetli infilâklar işitilmiştir. Manşın öte tarafından da top sesleri duyulmuş. mermilerin havada infilâk ettiği görülmüştür.

**İngilizler 11 Alman tayyaresi
daha düşürdüler**

Londra 21 — İngiliz hava kuvvetlerinin bir filosu yaptığı bir karakol cevelânında düşmanın yüz tayyaresi ile karşılaşmıştır. Vukua gelen hava muharebelerinde düşman tayyarelerinden 11 i düşürülmüştür, bunların 8 i avcı tayyaresi idi.

Harp tebliğleri

Cephelerdeki harekâta dair Fransız, İngiliz ve Alman tebliğleri 4 üncü sahifemizedir.

Navrikteki Alman kitaatı

İsveç yolile yardım edilmesi
istenmiş

Nevyork 20 — Buraya gelen haberlere göre Hitler, Norveçte Navrikte bulunan Alman kitaatının esir düşmemesi için bunlara İsveç yolile yardım edilmesini istemiştir. İsveç, bittarafılığından bahisle bunu kabul etmemiştir.

Dikkatler:

Köfteci kavası arattıyor!

Berlin radyosunun eski spikeri, sefaretimizde kavasken vazifesinden çıkarılmış Necati isminde bir yüksek entellektüeldi. Fakat Necati, kapıcılık sıfatına rağmen, o kapıda da tutunamadı. Şimdiki yüksek halefi, ağzında sıcak köfte varmış gibi dilli damağına dolayan daha yaman bir hatiptir. Her halde B. Göbbels'e:

— Türkler onun konuşmasından pek zevk alıyorlar! - diye rapor verilmiş olacak ki, nazilerin propaganda nazırı, türkçe servislerin zevkli ziyafetini günde birden dört nöbete çıkardı.

Fakat acaba devrilen çamların farkında mıdır? «İngiltere ve kuyrukları» gibi tabirler, türk metinden nezaketen ve siyaseten çıkarılmak lâzımdı; bu incelik düşünülmedi diyelim. (İncelik; zira, herhalde bu radyo neşriyatı sınırlarımız dokunmak için değil, Türk ve Alman milletlerini birbirine mânen yakınlaştırmak maksadile yapılmaktadır.) Neyse o kadarını geçelim. Fakat resmi tebliğ metinlerinde «Düşman kaçmıştır» sözü varken, spiker «Düşman sıvışıp kaçmıştır!» diye, araya komiklikler katıyor. «İllallah edens», «Londrada tir tir titriyorlar» gibi bir takım malâyanıyat da cabası... Giden gelen arattırır. Köfteci de kavası arattıyor!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Alman ileri hareketi yavaşladı

Fransız zırhlı kıtalarının müdahalesi harbin cereyanı üzerinde büyük tesir yaptı

Paris 21 — Askeri vaziyet hakkında bu sabah şu malûmat veriliyor: Almanların Saint Quentin'in garbinde tazyikli elân şiddetlidir. Fakat eskisi kadar müessir değildir. Burada zırhlı kıtalarının müdahalesi Alman ileri hareketini durdurmuştur. Almanların çok şiddetli muharebelerden sonra aldıkları yerler, Meuse nehrini geçtikten sonraki hareketleri neticesinde işgal ettikleri araziye nispetle pek azdır. Fransızlar muhtelif noktalarda mukabil taarruzlar yapıyorlar. Montmedy'deki çıkıntı Alman hareketini çok güçleştirmektedir. Bunun için Almanlar iki gündülden beri buradaki müstahkem mevzilere çok şiddetli hücumlarda bulunuyorlar. Bu hücumların hepsi tardedilmiştir. Dün ve evvelki gün yaptıkları hücumlarda Alman piyadeleri büyük zayıyata uğramışlardır. Müstahkem mevzilerin önünde birkaç bin Alman cesedi bulunmaktadır.

Fransızlar La Fere'de mukabil taarruza geçtiler

Fransız hücum arabaları Laon şimalinde bir motörlü Alman kolunu imha ettiler

Londra 20 — İngiltere Harbiye Nezaretinde beyanatta bulunmaya salâhiyetli bir zat, bugün Fransız kuvvetlerinin La Fere mevkiinde mukabil bir taarruza geçtiklerini söylemiştir. Bu taarruz Cambrai üzerine yürüyen Alman cenahını tehdit etmektedir. Daha şimalde Fransız kuvvetleri Alman ilerleyişine mukavemet ediyor. Bu sahadaki harekâta İngiliz tankları iştirak etmektedir.

Laon şimalinde bir motörlü Alman kolu Fransız hücum arabaları tarafından imha edilmiştir.

Türkiye - Yunanistan

İki hükûmet arasında yeni müzakereye hacet yok

Atina 21 — Atina ajansı tebliğ ediyor: Bazı Bulgar gazeteleri Türkiye ile Yunanistan arasında siyasi mahiyette müzakereler cereyan ettiğine dair haberler neşretmişlerdir. Bu haberler tamamen asılsızdır. Türkiye ve Yunanistan uzun zamandan beri birbirlerine gayet sıkı bağlarla bağlıdır, yeni müzakereye hacet yoktur. İki hükûmet arasındaki anlaşmaların hepsi neşredilmiştir.

Kont Ciano bugün Arnavutluğa gidiyor

B. Mussolini dün Mareşal Badoglio'yu kabul etti

Newyork 20 — Romadan bildirildiğine göre Hariciye Nazırı kont Ciano yarın Arnavutluğa giderek oradaki hükûmet erkânile görüşecektir. Roma 21 — B. Mussolini dün mareşal Badoglio'yu kabul etmiştir. Mareşal, İtalyanın garp hududunda yaptığı tetkik hakkında Mussoliniye izahat vermiştir.

Fransada malî tedbirler

Paris 21 — Fransız Maliye Nezareti şu kararları vermiştir: 1 — Elinde dolar bulunanlar bunları Fransız millî bankasına verip mukabilinde Fransız parası alacaklardır. 2 — Başka memleketlerdeki dolar alacaklar 30 haziran tarihinden evvel bir Fransız bankasına devredilecektir. 3 — Hükûmî eşyaya aid altınlar 30 hazirandan evvel Fransız millî bankasına teslim edilecektir.

Fransız âyanı bugün toplanıyor

Paris 21 — Fransız âyan meclisi bugün toplanacaktır. Başvekil B. Reynaud'un bu münasebetle bir nutuk söylemesi muhtemeldir. Londradan gelen haberlere göre İngiliz başvekil Churchill bugün beyanatta bulunmayacaktır.

Alman hükûmeti 3 milyon marklık bir istikraz yapacak

Newyork 20 — İsviçre tarikle Almanya'dan alınan haberlere göre Alman hükûmeti 3 milyon marklık bir istikraz yapacaktır. Almanya'da para sıkıntısı büyüktür.

B. Rooseveltin harp tahsisatı talebi kabul edildi

Newyork 20 — Senede 50 bin tayyare imal edilmesi ve harp tahsisatı hakkında Reisiçtmhur B. Rooseveltin talebi bir komisyon tarafından tedkik ve kabul edilmiştir. Karar yarın âyan meclisinde, perşembe günü de mebusanda müzakere edilecektir.

Vaşington 21 — Tayyare fabrikaları mümessilleri dün toplanmışlardır. Toplantıya Maliye Nazırı riyaset etmiştir. Toplantıda bugün senede 15 bin tayyareden ibaret olan tayyare imal kudretinin elli bine çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Roosevelt - Mussolini muhabereleleri neşredilmeyecek

Paris 20 — Vaşingtondan bildirildiğine göre B. Rooseveltin kâtibi yaptığı beyanatta demiştir ki: «Roosevelt ile Mussolini arasında teatî edilen muhaberelelerin bir kısmı neşredilmediği gibi son muhabereleler de neşredilmeyecektir.

Koordinasyon heyetinin kararları

Sanayi iş yerlerine dair kararname Resmî Gazetede çıktı

Ankara 20 (Telefonla) — Koordinasyon heyeti tarafından hazırlanan 24, 25, 26 numaralı kararname bugün Resmî Gazetede neşredilerek meriyete girmiştir. Bu kararnamelere göre bilumum sanayi iş yerleri ve Damga matbaası Darphane Millî korunma kanununun 19 uncu maddesi mucibince Hafta tatili kanunundan istisna edilmiş, Darphane ve Damga matbaası her nevi iplik ve dokuma imalâthane ve fabrikalarında, Sümerbanka bağlı fabrikalarda günde üç saat kadar fazla mesai yapılmasına izin verilmiştir. Kararnamelerden biri de Etibankın krom cevheri mukabilinde yapacağı avanslara dairdir.

Nakil vasıtaları kanunu meriyete girdi

Ankara 20 (Telefonla) — Nakil vasıtaları hakkındaki kanun bugünkü Resmî Gazete ile neşrolunarak meriyete konulmuştur.

Denizli ve Erzincana yeni valiler tayin edildi

Ankara 20 (Telefonla) — Erzincan valisi Osman Nuri Tekelinin açık bulunan Denizli, ve Maraş belediye reisi doktor Süküti Tükelin Erzincan valiliklerine tayinleri Yüksek tasdikle ictiran etmiştir.

Ereğli kömür havzasına dair lâyiha

Ankara 20 (Telefonla) — Ereğli kömür havzasındaki ocakların birleştirilmesi hakkındaki kanun projesinin encümenlerce müzakeresi bitmiştir. Proje çarşamba günü Meclis umumî heyetinde görüşülecektir.

Belçikadaki Türk talebeler

İlk katile olarak Fransaya geçenlerin isimleri bildirildi

Ankara 20 (A.A.) — İlk katile olarak Belçikadan Fransaya geçmiş olan talebelerimizin isimleri şunlardır: Hükûmet talebesi: Orhan Baykal, Ferid Zeki Derman, İsmail Tiner, Ali Paksoy, Nizamettin Ergil, Adnan Erkmenol, Suad Yasa, Cemal Uluand, Neziha Rona, Ömer Eskiçi, İlhami Bomün, Necdet Urgan, Sadık Ansen, Hasan Tahsin Yabalık, Saim Yurdakos, Hamza Batuk. Kendi hesaplarına tahsilde bulunanlardan: Fahri Gümülu, Seyfettin Budak, Vedî İsmail, Hüsnü Ergenç, Saffet Orhanoglu, Şakir Ulu, Hayri Boylu, Emin Ulusoy, Nevres Sayır, Turgut Ankara, Can Çölgeçen, Alâettin Tezol.

Bundan sonraki katilelerin isimleri de geldikçe bildirilecektir.

İsviçreden gelen talebeler

Bu sabahki sempron ekspresi yarın saatlik rötarla 7,50 de gelmiştir. Konvansiyonel katarının hareketinde aksaklık olmamıştır. Bu sabahki ekspresle İsviçrede bulunan talebemizden bir grup daha gelmiştir. Talebeden başka, Fransaya gitmiş olan bir Türk ailesi de aynı ekspres ile şehrimize avdet etmiştir. Gelen talebe grubu, İsviçrede ekonomi politik tahsil eden bay Adnan Kara Osman, hukuk tahsilinde bulunan bay Ümid Sanver ile doktorasını ikmal etmekte olan bay Ferzan Aras'tan ibarettir. Yolculardan bay Ümid, bu sabah, bir muharirimize şunları anlatmıştır: «Ben kendi hesabıma Lozanda hukuk tahsil ediyordum. Hükûmet namına tahsil eden talebe, takip edeceklere hattı hareket için hükûmetten emir bekliyorlar. İsviçreliler, her an, bir Alman taarruzunu beklemekle beraber metanetlerini kaybetmiş değillerdir. Hükûmet, umumî seferberliği ikmal etmiştir. Normal hayat bozulmuş değildir. Açlık, sefalet, pahalılık yoktur. İsviçre hükûmeti, yolculara vize vermeğe başlamıştır.»

Öğrendiğimize göre, yarın şehrimize gelmesi beklenen sempron ekspresi Pariyen kalkacaktır. Bu tevhüre sebep Pariste bir günde altı defa verilen tehlike işaretidir. Sempron katarına, Alman vagonları ilâve edilmemektedir.

Tayyare muharebeleri

İngiliz tayyareleri yeniden Almanyada askeri hedeflere taarruz ettiler

Londra 21 — İngiliz tayyareleri dün gece Almanyanın garbindeki askeri hedeflere yeniden taarruzlarda bulunmuşlar, pek çok bombalar atmışlardır. Brükselin cenubunda istasyonlar, şimendifer hatları, Aisne muntakasında bir tank kolu, Sedan muntakasında kamyonlar tahrip edilmiştir. Düşmanın şiddetli ateşine rağmen yalnız 2 tayyaremiz avdet etmemiştir.

Tayyarelerimiz Norveçte Trendjem'in şimalindeki tayyare meydanına da hücum etmişlerdir. 7 yerde yangın çıkmıştır. Meydanda bulunan birçok tayyare tahrip edilmiştir.

Garp cephesinde 30 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Genç bir tayyareci yalnız başına 3 tayyare düşürmüştür. 14 tayyaremiz üslerine avdet etmemiştir.

Ihracatımız nisan ayında en yüksek haddini buldu

Nisanda 10,037,000 liralık ihracat, 6,741,000 liralık ithalât yaptık

Ankara 20 — Ticaret Vekâleti konjonktür bülteninin mayıs nüshasındaki rakamlara nazaran nisan ayındaki ihracatımız 10,037,000 lira ve ithalâtımız da 6,741,000 lirayı bulmuştur. Bu vaziyete nazaran ihracatımız 1930 senesindenberi nisan aylarında kaydedilen ihracatın en yüksek rakamını bulmuş, ithalâtımız ise harbin başladığı 1939 senesi eylülünden 1940 senesi mart nihayetine kadar ayda vasatı olarak yapılan 6 milyon liralık ithalâta nazaran 700 bin liralık bir tezyüt arz etmiştir.

Ihracat vaziyeti

Nisan ayındaki ihracatımız yüzde 17 sinin bütün, yüzde 17 sinin hububat ve bakliyat, yüzde 12 sinin zeytinyağı, yüzde 12 sinin muhtelif meyvalar, yüzde 10 unu mensucat ham maddeleri, yüzde 8 ini balık ve yumurta gibi hayvanî gıda maddeleri, yüzde 4 ünü madenler ve yüzde 3 ünü de deriler teşkil etmiştir.

Bilhassa zeytinyağı, fasulye, balık, yumurta ve kendir ihracatımızda mühim bir inkişaf kaydedildiği görülmektedir. Mezkûr maddeler ihracatında kıymet itibarıyla kaydedilen tereffül her ne kadar kısmen fiat yükselmelerinden ileri gelmişse de ihracat miktarlarında görülen artış bilhassa şayanı dikkattir. 1939 senesi nisan ayındaki ihracat miktarları mukayese edince zeytinyağı ihracatının 610 tondan

2758 tona, fasulye ihracatının 209 tondan 2690 tona, balık ihracatının 1440 tondan 3855 tona ve yumurta ihracatının da 661 tondan 1132 tona çıktığı anlaşıyor.

Ihracatımızın memleketlere göre seyrini tetkik edince bilhassa İtalyanın mahsulatımıza en büyük bir mahreci teşkil etmekte olduğu ve bu memleketle yapılan ihracatın her ay muntazaman tezyüt ederek nisan ayında umum ihracatımızın yüzde 35 ine kadar yükseldiği görülmektedir. İtalyadan sonra ihracat bakımından İngiltere ve Fransa yüzde 25 ile ikinci sırayı muhafaza etmekte ve Almanyanın hissesi de yüzde 6 ya kadar inmiş bulunmaktadır.

İthalât vaziyeti

Nisan ayındaki ithalâtımızın yüzde 27 sinin makineler, demir ve muhtelif madenî eşya, yüzde 21 ini mensucat, iplikler ve deriler gibi giyim eşyası ve yüzde 16 sinin de mayı mahrukatı teşkil etmiştir.

İthalâtımızın memleketlere göre seyrini tetkik edince müteffak devletlerden yapılan ithalâtın muntazaman artarak nisan ayında yüzde 19 a kadar yükselmek suretile birinci sıraya geçtiği ve bunu takiben yüzde 17 ile Balkanların, yüzde 16 ile İtalyanın, yüzde 14 ile Amerikanın geldiği görülmektedir. Mart ayında yüzde 22 olan Almanyanın hissesi son ayda yüzde 10 a kadar inmiş bulunmaktadır.

Bütçe müzakeresi

Meclis günde iki defa toplanacak

Ankara 21 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi yeni yıl bütçe projesini pazartesi gününden itibaren görüşmeğe başlayacaktır. Müzakerelerin devam ettiği müddette meclis sebah ve akşam iki defa toplanacaktır.

Bütçe encümeni tarafından Millî Müdafaa mükellefiyeti kanununa tevfiikan ilk defa olarak müvazenei umumiyeye kanununa bir madde ilâve edilmiştir. Bu madde ile 940 da mübayaa edilecek hayvanlarla motörlü vasıtaların fiatları tesbit edilmektedir.

Sanayi müesseseleri hafta tatilinden istisna edildiler

Ankara 20 — Türkiye'deki bütün sanayi müesseselerinin hafta tatilinden istisna edilmeleri kararlaştırılmıştır.

Terre - Neuve gönüllüleri bir İngiliz limanına geldiler

Londra 20 (A.A.) — Terre - Neuve gönüllülerinden mürekkep altıncı katile dün bir İngiliz limanına dahil olmuştur.

Bir İngiliz muhribi karaya oturdu

Mürettebattan dört kişi öldü

Londra 20 (A.A.) — Amirallik dağresi, Whitley adındaki İngiliz torpido muhribinin bombalar isabetiyle hasara uğrıyarak karaya oturduğunu bildirmektedir. Mürettebattan 4 kişi telef olmuştur.

Bir Alman harp gemisi battı

Stokholm 20 (A.A.) — «Aftonbladet» gazetesinin Gothenburgtaki muhabirleri, Alman olduğu zannedilen bir harp gemisinin dün bir infilâk neticesinde Honoe açıklarında batmış olduğunu bildirmektedir. Geminin bir mayna çarptığı tahmin ediliyor.

Alman siyasetinin yeni plânı

Fransa ve Belçikaya münferit sulh teklifiyle İngiltereden ayıracakmış

Paris 20 (A.A.) — Havas ajansının Alman hududundan öğrendiğine göre, Alman siyasi mahfilleri, ilerlemenin mağlûb etmek için kâfi gelmediğini o derece iyi bilmekte ve Fransada enerji kalkınmasının ve Weygandın Başkumandanı tayin edilmesinin o derece tesiri altında kalmış bulunmaktadır ki yeniden müteffikleri birbirinden ayırmak teşebbüsleri taktikine dönmüşlerdir. İleri hareketlerinden acele istifade mecburiyetinde bulundukları için, bu mahfiller zannediyor ki, Fransa ve Belçikaya bir münferit sulh teklifi yapmakla Almanyaya, belki de gayesine varmakta muvaffak olacaklar.

Bu hayallî hama iştirak etmeyen Alman hariciyesi, general Weygandın Başkumandanlığa tayininden Alman hariciyesince bütün Fransız enerjilerinin azami bir gayret halinde harp üzerinde en şiddetli bir surette taksifi demek olduğunu gizlemekteydi.

Vaziyeti daha salim bir surette görmeğe mütemayıl makul kimseler harîc tutulursa, nazi mahfilleri, Belçika ve Fransa'yı bitirivermekte sabırsızlık göstermektedir.

Fransanın Paris üzerine yapılan taarruzu iki defa kurdığı eski harbi görmemiş olan nazi partisi genel unsurları bu harpten çıkan dersleri unutarak, Fransa ve Belçikaya sulh teklifi yapmak zamanının gelmiş olduğunu sanmaktadır.

Pariste gazeteler iki sahife

Paris 20 (A.A.) — Bu sabahki gazetelerde şu haber okunmuştur: Paris Matbuat sendikası kararile, gazeteler 21 mayıstan itibaren 2 sahife olarak çıkacaktır.

Avustralya bir fırka daha kuruyor

Camberra 20 (A.A.) — Avustralya Başvekil, kabinenin 7 nci bir Avustralya fırkasının teşkiline karar verdiğini bildirmiştir.

Belçika kral ailesi Fransaya geliyor

Paris 20 (A.A.) — Reuter ajansı, Havre'dan verilen bir habere göre, Belçika kral ailesinin yakında Sainte Adrene'e gelmesi beklendiğini bildirmektedir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Alman paraşütçülerinin mihaniki kahramanlığı

— Ne yaman şeyler!... Ne fedakârlık!... Binlercesi birden, paraşütlerle nasıl iniyorlar?

Bu sual zihinleri meşgul ediyor.

Lâkin cevabı cidden şayanı hayret:

1 — Askerlik hizmetine alınanların münasip miktarını ve sıhhi evsafı haiz olanlarını paraşütçülüğe ayırıyorlar.

2 — Bunları, teknik bir şekilde talim ettiriyorlar.

3 — Sonra bir kumanda: «İneceğin yerin yüz metre sağında, ağaçlıklar arasında bir beyaz bina vardır. Oraya şu bombayı atacaksın! Marş!»

4 — Talim gördükleri tayyarelere biniyorlar. Kutu gibi bir şeyin içinde oturuyorlar. Aparey havalanıyor. Kulaklarına bir düdük sesi geliyor. Bu, «Dikkat! Şimdi düşeceksiniz!» demektir.

(Asıl bundan sonrası şayanı dikkat:)

5 — Kendileri bir kapıyı açıp aşağıya atlamıyorlar, hayır! Altlarından, tayyarenin zemini vazifesini gören kapak açılıyor. Paraşütçü vücudünü boşlukta buluyor. — Enkizisyon mezalimindeki işkence uçurumuna düşer gibi...

6 — Ancak, irade ve ihtiyarı bu noktada başlıyor: Haddi varsa şemsiyesini açmasın...

İşte kahramanlığın bile, teknik kuvvetle nasıl mihanikleştirildiğinin hikâyesi...

Battı balık yan gider!

Almanyadan gelen bir yolcu anlatmış:

— Her şey vesika ile idi, küt kanaatti!... Şimdi bu tahdidler kalmadı... Küçük memleketleri yuttuktan ve Fransaya hücumla başladıktan sonra, Nazi hükümeti, ambarların kapısını açtı! Halka: «Alın alabildiğiniz kadar... Yiyeceğiniz kadar... Bayram edin!» diyor.

— Sebep? Zaferlerinden bu kadar emin mi olmuşlar?

— Zafer bayramını bahane ediyorlar... Fakat hakikatte, «Battı balık yan gider!» felsefesi... Bu muharebeyi kazanırlarsa kazanacaklar; «Nasıl olsa o zaman her şey var!» diye düşünüyorlar. Fakat kaybederlerse harbe devam mümkün değil. Onun için depolardaki ihtiyatlara ne hacet? İşte bu sebeple:

«— Yiyecek çocuklar!...»

Harp zengini

1914 - 1918 arasında acayip bir harp zengini sınıfı türemişti. Bazı milletler de bitaraf kalıp topyekûn harp zengini olmuşlardı. Bundan bilâhare ne komedi mevzuları çıktı...

1939 - 1940 da ise, bitaraf harp ticaret etmek şöyle dursun, evdeki bulgurdan bile oldular. Sonradan görme ferder bile zuhur edemedi. Her halde işiha sona saklanıyor. Kıtlik ve fakr içinde bunalanlar galip gelirse, heyhat, bu seferki harp zenginlerinin maceraları müstakbel müelliflere komediler değil, trajediler ilham edecek...

Süt ve balıktan sonra hamam!

Dostumuz Server Bedi, pazardan pazara nükteler savurur. Bu hafta da, Almanların, — meşhur Danimarka

ŞEHİR HABERLERİ

İhtikârla mücadele komisyonu

Dün Ticaret müdürlüğünde bir toplantı yapıldı

İhtikârla mücadele komisyonu dün de mühim bir işi tamamladı. Toplantı, saat 16 da muntaka ticaret müdürlüğünde başlamış, 17 ye kadar devam etmiştir. Komisyonun, son günlerde pek çok şikâyet edilen kumaş ve kâğıd mevzuları üzerinde çalıştığı söylenmektedir. Mevsim dolayısıyla elbiselik kumaş satışlarında fazlalık nisbetinde fiyat yüksekliği görülmektedir. Kâğıd piyasasında da yüzde yüz altmış nisbetinde kârı satışları yapıldığı tesbit edilmiştir. Tahkikat bittikten ve evrakı müsbitte tesbit olunduktan sonra, ihtikâr yapıtları sabit olanlar adliyyeye verilecektir.

Valinin riyasetindeki komisyon

Diğer taraftan gıda maddeleri fiyatlarını tedkik eden komisyon dün saat 17.30 da, İstanbul Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdarın riyasetinde toplanmıştır. Toplantıda, bazı zaruri gıda maddelerinin fiyatları müzakere edilmiştir. Yapılan tedkikler neticesinde gıda maddelerindeki yükseklik, dünya ahvalının zaruri bir neticesi olduğu anlaşılmıştır. Maamafih, ticaret müdürlüğü, her nevi fiyat kontrolüne devam edecektir.

Profesör Mazhar Osman bir otomobil kazası geçirdi

Şoför Lütfinin idaresinde ve içinde profesör B. Mazhar Osman bulunan husuf otomobil dün öğleye doğru, Yeşilköyden Bakırköye gelmekte iken bir virajda şoför Ahmedin idaresindeki bir taksi ile karşılaşmış, taksii şoförünün yanlış bir manevrası yüzünden iki otomobil çarpışmıştır. B. Mazhar Osmanın arabası hasara uğramış, bu sırada kırılan camlarla doktor başından hafif surette yaralanmıştır. Doktorun Bakırköyde sertabibi bulunduğu emrazı aktiye hastanesinde ilk tedavisi yapılmıştır. Polis, vakayı müteakib kaçan şoför Ahmedin dün akşam geç vakit yakalanmıştır.

4 kilo esrar yakalandı

Mehmed isminde biri, dün Geyveden dört kilo esrar getirerek Unkapanında Hacıkadında Emine isminde bir kadının evinde saklarken polis kaçakçılık memurları tarafından cürümüşühd halinde yakalanmış, adliyyeye verilmiştir.

Parlak Mehmed isminde bir heroin müptelası da dün Ağacami civarında bir duvar kovuğuna sakladığı on altı paket heroini almakta iken memurlar tarafından yakalanmıştır. Mehmedin, bu heroinleri kimden tedarik ettiği tahkik edilmektedir.

40 bin çuval kahve

Ay başından itibaren satışa çıkarılacak

Şimdiye kadar piyasaya arz edilmemiş olan 40 bin çuval kahve önümüzdeki ay başından itibaren satışa çıkarılacaktır. Memlekette esasen mevcut olan kahve stokuna ilâveten piyasaya çıkarılacak 40 bin çuvallık kahvenin, perakende kahve fiyatlarındaki yükselme istidatını önleyeceği muhakkak addedilmektedir.

tereyağını, Hollanda peynirini, Norveç balığını yuttuktan sonra — Pariste eğlenmeğe gittiklerini anlatıyor.

Fakat biz Türklerin bir kanaatine göre, sütlü şeylerden sonra balık yersen, hele bu oburluğun hemen ardısıra sığa girilirse, insan aklını oynatıp çirçiplak, sınısıklam hamamdan fırlamış.

Şu günlerde garp cephesindeki sıcaklığın emsali, her halde, hattı üstüvada bile olmadığına göre, süttan, balıktan sonra oraya dalarların çıplak ve hayli ıslatılmış bir halde dışarı uğratılmaları pek variddir.

Bakalım, ataların tecrübesi tahakkuk edecek mi? (Vâ - Nû)

KÜÇÜK HABERLER:

★ Niğantaşında Emlâk caddesinde oturan bayan Fatma Harbiyede tramvaydan inmekte iken müvazenesini temin edemiyerek düşmüş, kolundan yaralandığı cihetle tedavi altına alınmıştır. Hâdisede başka bir kimsenin su'utak-siri olmadığı tesbit edilmiştir.

★ Büyükdada Firuz sokağında oturan Muvaffak isminde bir genç, evvelki akşam geç vakit kotra ile Modadan Adaya gelmekte iken birdenbire çıkan fırtınadan kotra devrilmiş ve Muvaffak denize düşmüşse de etraftan yetişen sandalcılar tarafından kurtarılmıştır.

★ Evvelki akşam Beyoğlunda Kumbarcacı yokuşunda Yanko ve Kristinaya ait ve sigortalı bulunan marangoz atelyesinden yangın çıkmış, bir yazıhane masası yandığı halde söndürülmüştür.

★ Şoför Nevzadın idaresindeki kamyon, dün akşam üzeri Fenerde Tahtaminare caddesinden geçmekte iken 42 numaralı bir nezafet arabasına çarpmış, arabayı hasara uğrattığı gibi hayvanın da yaralanmasına sebebiyet verdiğinden polis tarafından şoför yakalanarak hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

★ Bir müddettenberi lsviçrede tedavi altında bulunan bayan Lâtife Uşaklıgildükkü ekspresle şehrimize dönmüştür. Bundan başka lsviçrede tahsilde bulunan üç Türk talebesi de dün memleketimize avdet etmişlerdir.

★ Dün akşam üzeri Marpuççularda Salih efendi hanının alt kat odalarından birinde yangın çıkmış, ateş buradan üstteki odaya da sırayet etmiştir. Hanın bu iki odası yangından sonra ateş ifaiye tarafından genişlemesine mani olunarak söndürülmüştür. Yangının neden çıktığı tahkik edilmektedir.

★ Eyypte oturan on yaşlarında Feriha isminde bir kız, dün Ayvansaraydan geçmekte iken Refet isminde bir gencin bindiği bisikletin sadmesine uğrayarak ağır surette yaralanmıştır. Feriha polis tarafından hastaneye kaldırılmış, Refet yakalanmıştır.

★ Deri ithalat Limited şirketinin ithalat birliği haline konulmasına ait formaliteler tamamlanmıştır. Bu münasebetle dün, teşkilâtlandırma müdürlüğünde toplanan deri tacirleri, şirketin birlik haline iblâğına karar vermiştir. Netice, tasdik edilme üzere, Ticaret Vekâletine bildirilmiştir.

★ Devlet tersanesinin yeri esas itibarıyla kararlaştırılmıştır. Pendik ile Pavla adası arasındaki koyda tesis edilecek yeni tersane için sondajlara devam edilmektedir. Sondaj ameliyesi bittikten sonra netice bir rapor ile Münakalat Vekâletine arz edilecektir.

★ Belediyenin Balat ve Kasımpaşa hamamlarından başka diğer iki hamam daha açacağını yazmıştır. Hamamlardan birinin Süleymaniyede açılması kararlaştırılmıştır.

Süleymaniyedeki hamam haziranın sonuna açılacaktır.

★ İstanbulun ekmeklik ihtiyacını karşılamak üzere son günlerde Eskişehir ve Bozüyükten şehrimize 100 ton un gelmiştir.

★ Park haline konulan Beşiktaşta Abbas ağa mezarlığının açılma merasimi bugünlerde yapılacaktır. Ancak Prost planı mucibince Barbaros türbesi etrafının tanzimine dair ameliyat 940 bütçe ile ikmal edileceğinden Abbas ağa parkının da Barbaros türbesiyle beraber açılması muvafık görülmüştür.

★ Gümrük antrepolarından eşya çalmaktan maznun ve orada çalışan Süleyman ve Necati ile, bunları bilerek satın almaktan maznun Enverin muhakemeleri dün asliye birinci ceza mahkemesinde yapılmıştır. Muhakeme neticesinde Süleymanla Necatinin yediser ay, Enverin de üç gün hapislerine karar verilmiştir.

Times gazetesinin muhabiri

Times gazetesinin fevkalâde muhabiri B. James Holburn Londradan şehrimize gelmiştir ve Ankara, oradan da Atina'ya gidecektir. B. Holburn vaktile Berlinde ve Moskovada bulunmuştu.

Hatay vapuru sahibinin muhakemesi

Suçlu kanuna muhalif hareket etmediğini söylüyor

Milli korunma kanununun 36 ncı maddesine muhalif hareketten maznun Hatay vapuru sahib ve kaptanı Osman Marmaralının muhakemesine dün asliye yedinci ceza mahkemesinde başlanmıştır. İddianameye nazaran Osman Marmaralı, İzmir Esnaf ve Ahali bankasına aid pamukları Köstenceye götürüp oradan Sümerbank'a aid selillozları İzmir'e getirmek şartı ile cenabi limana sefer yapmak üzere Münakalat Vekâletinden müsaade alarak pamukları Köstenceye götürmüş fakat oradan selilloz yükleyeceği yerde başka bir şirkete aid keresteyi Hayfa limanına götürmek üzere hareket etmiş ve İstanbul limanında tevkif edilmiştir. Bu suretle hareketine uyan milli korunma kanununun 36 ncı maddesi delâletile 54 ve 67 ncı maddelerine tevfiқан cezalandırılması isteniliyordu.

Maznun Osman Marmaralı mahkemede kendisine isnad olunan suç reddederek: — Ben kanuna muhalif hareket etmedim. Verilen müsaade ve muntazam evrakla İzmir'den aldığım pamukları Köstence limanına götürdüm. Orada bir müddet beklediğim halde Sümerbankın selillozları gelmedi. Daha evvel mukavele yaptığım şirket de beni sıkıstırdığı için o şirkete aid keresteleri vapuruma yükleyip İstanbul'a geldim. Buradan Hayfaya gitmek üzere müsaade alacağım fakat vermediler. Ben de keresteleri, bir Türk limanı olan İskenderuna götürüp bıraktım. Selillozları getirmemek yüzünden Sümerbankla aramızda çıkan hadise hukuki bir meseledir. Hareketimde kanuna muhalif bir cihet yoktur.

Demistir. Müddetumumli iddianamesini okuyarak her ne kadar selillozları getirmemesi, maznunun iddiası ve hile hukuki mahiyetli halz bir mesele ise de kendisinin Köstence limanına sefer yapması için verilen müsaade, İzmir'deki pamukları oraya götürmek ve oradan selillozları getirmek şartı ile verildiğini fakat maznun bu müsaadeyi sulistimal ederek dönüştürerek selilloz getirmek şartını ifa etmediği gibi yine cenabi bir limana götürmek üzere kereste yüklediğini ve binaenaleyh kanuna muhalif hareket ettiği cihetle cezalandırılmasını istemistir.

Maznun vekillerinin müdafaalarını hazırlamaları için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Amerikadan gelen demirler

Ticaret Vekâleti merkezce satılacağını bildirdi

Ticaret Vekâleti, dün, muntaka ticaret müdürlüğüne gönderdiği bir emirde, Amerikadan gelen demirlerin merkezce satılacağını bildirmiş ve bir liste istemistir.

Demirlerin manifestoları tamamen verilmemiş için son defa Amerikadan ne kadar demir geldiği katıyetle anlaşılamamıştır. Maamafih, bu demirlerin 1400 ilâ 1500 ton arasında olduğu zannedilmektedir. Alâkadar makamlar, demirlerin listesini derhal çıkarıp Vekâlete göndermek üzere faaliyete gemişlerdir.

Belediye muhasebe müdürü Ankaraya gitti

Umumi meclis tarafından kabul edilen 940 bütçesini Dahiliye Vekâletine tasdik ettirmek ve Belediyeyi alâkadar eden diğer bazı işleri tasdik ve takib etmek üzere Belediye muhasebe müdürü B. Muhtar dün akşamki trenle Ankaraya hareket etmiştir.

Dahiliye Vekâleti, şimdiye kadar diğer vilâyet ve Belediyelerin bütçelerini tasdik etmiştir. Şimdi yalnız İstanbul bütçeleri kalmıştır.

Denizyolları umum müdürlüğüne memur alınıyor

Denizyolları umum müdürlüğüne yeniden memur alınmağa karar verilmiş ve bu maksada bir müsabaka imtihanı yapılmıştır. Namzedlerin imtihan cevapları tedkik edilmektedir. Kazananlara, netice mektupla bildirilecektir. Bu memurlar, merkezde çalışacaklardır.

İSTANBUL HAYATI

Baskın

Kolkola dükkandan çıktılar. Erkek, kırk aşkın, kadın yirmi yirmi beş başlarında görünüyordu. Birbirlerine o kadar sokulmuşlar ki, geriden bakınca, Gülhane parkının dolambaçlı yollarında aşk hulyalarına dalmış genç çifleri andırıyorlardı.

Başbaşa konuşarak yürürlerken birdenbire durakladılar. Erkek olduğu yerde sendeledi, genç kadın geriye çekilmek istedi; fakat karışkan kalabalığı yararak telaşa gelen bir kadın: — Dur bakalım. Nereye kaçıyor-sun?

Diye haykırmış ikisi birden, kedi pençesine düşmüş minimini farecikler gibi durdular.

Yeni gelen kadın, yüzü mosmor kesilmiş, dudakları titriyerek erkeğin yakasına yapıştı ve bağırdı:

— Nihayet yakaladım ya... Söyle bakalım; nereden geliyorsun, yanındaki şu kadın kim?.. Dairede nöbetçi kaldığım geceler bununla beraber çalışıyordun öyle mi?..

Adamcağız kekelileyerek hiddetli kadının kulağına eğildi:

— Dur, karıcığım. Telâş etme. Âleme rezil olacağız.

Kadının sesi perde perde yükseliyordu:

— Ay, ay, şuna bak hele, Sıkılma-dan bir de lâkurdı söylüyorsun öyle mi? Cevap versen e bana; kimdir şu kadın, nereden geliyorsunuz?..

— Bağıрма karıcığım. Dur da anlatayım. Bu kadın bir ahbabımın şeyidir... Bizim çocuğa öteberi almış-tım da yolda buna rasladım, hatırlıyordum.

Hiddetli bayan derin derin soluyarak erkeğin koltuğu altındaki paketi çekip aldı.

Adam telaşa:

— Dur, karıcığım. Şimdi açma, sonra evde bakarsın.

Diye elinden almak istedi ise de kadın buna meydan vermedi. Telaşa homurdana homurdana ipleri koparıp paketi açtı, içinden çıkan incecik kadın bluzu ile ipek çorapları sallıyarak etraftakilere döndü:

— Allah aşkına bakınız. Bizim bağ, beş yaşındaki oğluna hediye almış. Kalabalık arasında kahkahalar çınlıyor, sesler duyuluyor:

— Olur ya canım!.. İnsanlık hâli bu. Adamcağız belki de çocuğunun erkek olduğunu unutmuştur.

— Lâkin, torpüle fena çarptı zavallı. Telaşından ne diyeceğini de şaşırıldı. Be adam, insan hiç olmazsa, karıcığım sana hediye aldım, der de yakayı sıyrırverir.

— Kadın da, tam miknatıslı mayn-lere benziyor ha... Bu kadar kalabalık arasında nasıl yakaladı kocasını

Adamcağız kızara bozara, kekeleye pepeleye kadını teskine çalışıyordu. Fakat para etmedi. Kadın, kocasına yanındaki genç kadının yakalarına yapıştı:

— Haydi bakalım. İfadenizi karakolda verirsiniz.

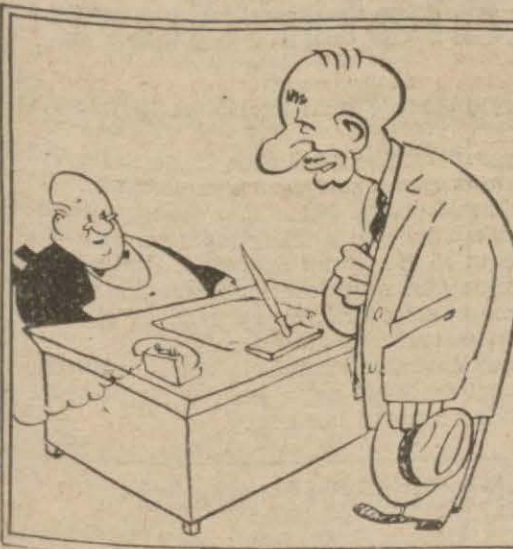
Diye ikisini de sürükliyerek götürdü. Meraklı kalabalığından bir kısmı da arkalarına takıldı. Geride kalanlar arasında dedikodular devam ediyordu:

— Baskın pek fena oldu ha... Karakolda aldılar soluğu...

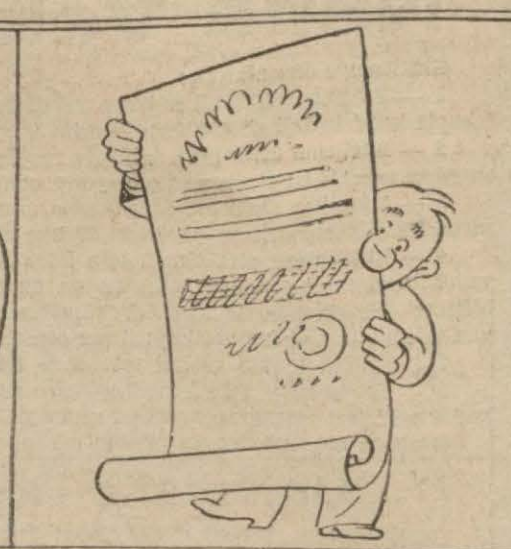
— Karakol bir şey değil azizim. Sen asıl evde kopacak fırtınayı düşün. Herif de pek acemi çaylakmış.

Cemal Refik

Bay Amcaya göre !...

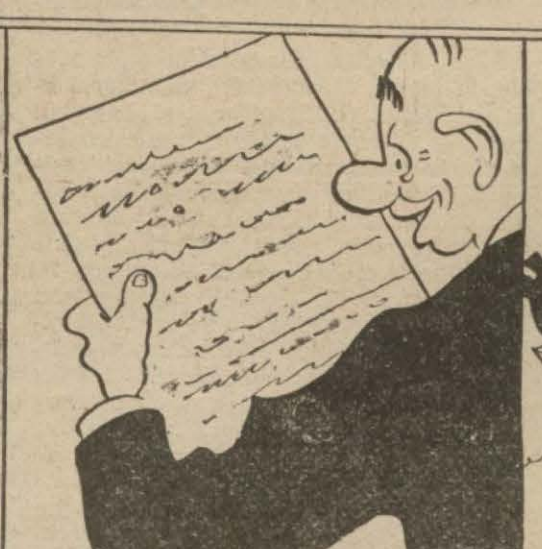
— İş arıyorum bay Amca!...
B. A. — Elinden ne iş gelir?...

— Grafoloji mütehassısıyım. Paris üniversitesinden diplomam...

... Kuş dilleri enstitüsünden bir madalyam var!...

... Kimse okuyamadığı en çetrefil yazıları okuyup mâna çıkarmasını bilirim!...

B. A. — O halde seni kendime yardımcı aldım. Her gün Ankara radyosunun gazetelerdeki programını okuyup bana anlatacaksın!..

Almanlar Manş sahiline doğru ilerlemeğe çalışıyor

(Bastarafı 1 inci sahifede)

Devamlı bir cephe yok

Paris 20 (A.A.) — Alman yüksek kumandanlığının ordunun sol cenahını katı neticeyi istihale memur ettiği şimdiki gittikçe teyidi edilmektedir.

Sambre ile Oise arasında 50-60 kilometrelik bir cephede faaliyette bulunan motörlü kuvvetler 4 veya 5 zırhlı fırka olarak tahmin edilmektedir. Bu kuvvetler bütün Alman taarruzlarının hedefi olan garp istikametinde gayretlerini sarfetmektedirler. Ötede beride cereyan eden diğer muharebeler, görünüşe göre, garp istikametindeki umumî harekete yardım etmeğe matuf şaşırtma hareketleridir.

Fakat Alman tankları şimdi motörlü Fransız ve İngiliz kitalarile karşılaştıkları. Bu suretle iki gündübenberi cereyan eden zırhlı fırkalar arasındaki muharebeler tamamiyle yeni bir mahiyette haizdir. Otomobillere ve motosikletlere bindirilmiş makineli tüfek müfrezelerinin himayesinde hareket eden bu tank kitaleleri için devamlı bir cephe yoktur. Almanların bazı motosikletli müfrezeleri bu suretle birkaç gün evvel Laon civarına kadar ve evvelki gece Peronne'e kadar ilerlemişlerdir. Bu muazzam tank muharebesinin vuku bulduğu sahanın cənub şarkisinde ancak mevzii bazı hareketler kaydedilmektedir.

Almanlar Aisne nehri üzerinde bazı köprüleri baskın suretile elde etmek istemişlerdir. Rethel mntakasında Almanlar iki noktada iki müfrezeyi nehrin karşı sahiline çıkarmağa muvaffak olmuşlarsa da diğer bütün noktalarda geri püskürtülmüşlerdir. Nehri geçmeğe muvaffak olan iki müfrezenin kısmi külli ile irtibatı kesilerek bunlar esir edilmişlerdir.

Montmedy'de Almanlar bu mntakada başlayan Maginot hattına taarruza başlamışlardır. Bu hat, etrafı orta cesamette kazamatlarla çevrilmiş büyük kaleleri ihtiva eden derinliğe doğru tertibatı havidir.

Bu kazamatlar ise otomatik silâhlarla mücehhez daha küçük kazamatlarla müdafa edilmektedir. Almanlar piyade küteleri ile hücum etmişlerdir. Hücum ağır topçu kuvvetlerinin şiddetli bombardımanı ile başlamıştır. Alman piyade kitalarının sık hücum dalgaları Fransız topçularının şiddetli bombardımanına maruz kalarak ağır zayıt vermişlerdir. Almanların bu noktada elde ettikleri yegâne muvaffakiyet küçük kazamatlardan birinin tapetilmesi olmuştur.

Cepheğin diğer kısımlarında Montmedy'den lsviçre hududuna kadar kaydedeğer bir hâdise olmamıştır.

Tank muharebesi

Paris 20 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: Muharebe Cambrai ve Landreciesin şarkında azamî şiddetle devam etmektedir. Saat 15 de Paris Cambrai ile telefon muhaberesi halinde idi. Salâhiyetli askerî mahfillerden verilen malûmata göre, düşman mühim hiçbir terakkî kaydetmiş değildir.

Daha cənupta Landrecies ile La Pere arasında muharebe binlerce İngiliz, Fransız ve Alman tankının birbirine girdiği karma karışık bir vaziyet almıştır. Bu arada dört beş zırhlı fırkadan mürekkep Alman kitaları bu bölgede ileri hareketlerine devam etmektedirler.

Düşmanın zayıfına rağmen mütefakiller hâlâ mühim kuvvetleri karşılamak mecburiyetindedirler ve vaziyet «nazik» kelimesile tavsif edilmektedir.

Maginot hattı üzerinde ve bu hattın bütün imtidadında, Montmedy mntakasında Almanların bu sabah yaptıkları yeni bir hücumdan başka kayde şayan bir şey yoktur.

Montmedy mntakasında, Almanlar, dün de, Maginot istihkamlarına karşı faydasız fakat kendi kitaları için çok zayıt verdirci teşebbüsler yapmışlardır.

Diğer taraftan Paris askerî mahfillerinde tasrih edildiğine göre, Fransız kitaları, Laon ve Laferte'i sıkı surette tutmaktadır.

Fransız ağır topları Alman tahkimatını dövdü

Bâle 20 (A.A.) — Fransız ağır topları dün sabah erkenden Rhin'in sağ kıyısındaki Almanyanın lstein istihkamlarını bombardıman etmişlerdir. Bâle'den şiddetli top sesleri işitilmiştir. Fransız kumandanlığı kanallar üzerindeki köprüleri ve Saint - Louis'den Bâle civarına birkaç kilometre şimalde kâin Leopolds Hoche'ye giden hat üzerinde kâin demiryollarını berhava etmiştir.

Saint - Louis demiryolu üzerindeki köprünün tahribi lsviçre ile Fransa arasında Bâle üzerinden bütün demiryolu münakalatını inkıtaa uğratmaktadır.

Fransız resmî mahafilinin mülâhası

Nevyork 20 (A.A.) — Nevyork Post gazetesi, Almanların motörlü 12 fırkasından 11 tanesinin garp cephesinde cereyan eden harekâta iştirak ettiğini yazmaktadır. Vasington resmî mahafiline Paristen telefonla gelen, sansür edilme-

miş bir habere göre, Fransız resmî mahafilî, vaziyeti hâlen şöyle görmektedir: Taarruza iştirak eden motörlü 11 Alman fırkası, ağır zayıt vermiştir. 1500 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir. Almanlar, kuvvetlerini o kadar israf etmişlerdir ki, aynı derecede büyük bir taarruz daha yapacak halde değillerdir. Umumi kanaat şu merkezdedir: Almanlar şimdi durdurulursa ebediyen durdurulmuş olacaklardır.

Fransızlar çok şiddetli Alman hücumlarına mukavemet ediyorlar

Paris 20 (A.A.) — Akşam tebliğinden sonra, Havas, bu akşamki askerî vaziyet hakkında aşağıdaki izahatı veriyor: Almanların garbe doğru itişleri, gittikçe daha ziyade güçleşmektedir. Meuse nehrinin kuvvetle geçilmesinden sonra Alman motörlü kitalarının şiddetli hücumu neticesinde Fransada kazandıkları araziye nisbet edilirse, Alman zırhlı kitalarının bugün Saint - Quentinin şimalinde ve garbinde yaptıkları çok şiddetli çarpışmalardan sonra elde ettikleri arazi kazançları pek küzdür.

Diğer bir nokta da Alman kitalarının Montmedy müstahkem mntakası üzerine yaptıkları gayrettir. Sedanın şarkında Meuse geçidini kontrol eden bu mntakanın teşkil ettiği çikıntı, Alman hareketlerini pek çok rahatsız etmektedir. Bunun içindir ki Alman piyadesi, iyi müdafa edilmiş müstahkem mevzilere karşı, kendisi için çok telefat verdirecek hücumlara teşebbüs etmektedir. Bütün bu hücumlar dünküler gibi, mütearrızlar için muvaffakiyetsizlikle neticelenmiştir.

İngilizlere göre vaziyet

Londra 20 (A.A.) — Reuter ajansının askerî muharriri bildiriyor:

Almanların Fransadaki taarruzu iki defa istikamet değiştirmişse de bugünkü istikametini muhafaza etmektedir. Hücum şiddetinin Alman motörlü kuvvetlerle laşe depoları arasındaki mesafe uzadığı nisbette kırılacağı ümid ediliyor. Almanların Saint - Quentin'in garbindeki son ileri hareketlerinin Arras ve Calais yölide denize ulaşmak gayesini güttüğü anlaşılabilir. Almanların Fransız ordusunu İngiliz ve Belçika kuvvetlerinden ayırmak ümidinde olmaları muhtemeldir. Fakat, Fransızlar da kudretli bir surette maki-neleştirilmiş kitalara malik bulunmaktadırlar ve Almanların Sedan'a nüfuz ettiklerindenberi yeni mevzilerini büyük bir süratle işgal etmişlerdir. Almanların karşılaştıkları zorluklar, tankları tarafından Fransız hatlarında bir cep açılan bölgeye süratle piyade kütelerini nakletmektedir. Alman piyade fırkaları eski cistem üzerine teşkil ve tertip edilmiştir. Bu fırkaların nakiliyatı yüzde 80 nisbetinde atlarla yapılmaktadır. General Weygandın müdahalesinin hayret verici bir atkılıkla yapılması imkânı vardır.

Vaziyet seyyal bir manzara arz etmekte ve kuvvetli bir mukabil taarruz müşkül olmakla beraber, Almanların bitkinlik ve laşe kıtlığı neticesinde duracakları saat gelecektir. Kayde lâyıktır ki, Sedan bölgesinde tek hath iki demiryolu mevcuttur, bu da mühim kuvvetleri beslemeğe kâfi nakiliyatı temin edemez.

Fransız Nazırlar Meclisi yeni kararlar verdi

(Bastarafı 1 inci sanifede)

İngiltere harp gayretini şiddetlendiriyor

Londra 20 (A.A.) — News Chronicle gazetesi, harp gayretini şiddetlendirmek maksadile hükûmetin İngiliz sanayinde caksız kontrol salâhiyetleri deruhte etmeğe karar verdiğini bildirmektedir. Bazı hususî müesseselerin hükûmetin kontrolüne geçeceği muhtemeldir. Diğer endüstriler şimdye kadar tatbik edilenden daha sıkı bir hükûmet kontrolüne tabi tutulacaktır.

B. Roux Papaya vedâ etti

Roma 20 (A.A.) — Fransız Hariciye genel sekreterliğine tayin edilmiş olan B. Charles Roux, dün akşam Papaya veda etmiş ve bu sabah Parise hareket etmiştir.

İstanbul asliye 12 ci hukuk mahkemesinden: Müddel: Muhterem, müddelaleyh: Ziyaettin: Aksaray tramvay deposunda 2744 No. lu biletti, Müddel Muhterem tarafından müddelaleyh Ziyaettin aleyhine açılan boşanma davasına ait arzuhal sureti müddelaleyhe tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmişse de mumalleyhin mezkûr ikametgâhını terk ile semti meçhule gittiğinin beyanile iade kılınması üzerine hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevfikan iade kılınan dava arzuhalî ile tahkikat gününü gösterir davetiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 940/604 numarada kayıtlı işbu davaya müddelaleyhin 15 gün içinde cevap vermesine karar verilmiş ve bermuebi karar arzuhal ile davetiye varakası mahkeme divanhanesine asılmış olmakla mumalleyh Ziyaettin yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vererek tahkikat için tayin kılınan 28/6/940 cuma günü saat 14 de mahkememizde hazır bulunması veya kanunî bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (M. 2325)

Resim ve fotoğraf sergileri

Mükâfatlandırılacak eserler dün Ankarada tesbit edildi

Ankara 20 (A.A.) — C. H. P. Genel sekreterliğinin her sene mayıs ayında açmağa karar vermiş olduğu Halkevleri amatör resim ve fotoğraf sergisinin birincisi 22 Mayıs çarşamba günü 17,30 da C. H. P. genel sekreteri Dr. F. Tuzer tarafından açılacaktır.

Sergiyeye 26 Halkevi 110 parça resim ve 31 Halkevi 165 parça fotoğrafla iştirak etmiştir. Bu eserleri derecelere ayıracak olan jüri dün serginin açılacağı Ankara Halkevinde toplanmıştır.

C. H. P. umumî idare heyeti azasından Giresun mebusu Nafi Atuf Kansı, Giresun mebusu Cevdet Kerim İncedayı, İstanbul mebusu Salâh Cimcoz, Ordu mebusu Hamdi Yalman, Tekirdağ mebusu Cemil Uybadın, İçel mebusu Ferid Celâl Güven, Güzel sanatlar umum müdürü Suud Kemal Yetkin, Vedat Nedim Tör, Burhan Belge, Mümtaz Faik Fenik, Muhip Dranaz, ressam Refik Epikman, ressam Nurettin Ergüven, foto Cemal, foto Namiden mürekkep olan jüri heyeti eserleri âdet olmak üzere iki sınıfa ayırmış ve bunlardan resim kısmı sınıfından birinciliği Şehremini Halkeviden Turgutun natürmortuna, ikinciliği Bursa Halkeviden Faik'in peyzajına, üçüncülüğü Beyoğlu Halkeviden A. Onbaşın Gençadamına, dördüncülüğü Aydın Halkeviden F. Menisin ayvalarına, beşinciliği Turgutlu Halkeviden Rifat Akaltanın portresine vermiştir.

Fotoğraflardan birinciliği, Ankaradan Naci Halil Ark'ın lstinyesine, ikinciliği Fatih Halkeviden İhsan Erkiğin sisine üçüncülüğü Beyoğlu Halkeviden Adil Arıkanın portresine, dördüncülüğü Sam-sun Halkeviden Mehmed Başarın sokakına, beşinciliği İzmit Halkeviden Fahri Seyretin çiçeklerine vermiştir.

B. sınıfından resimlerde birinciliği Van Halkeviden Reşad Türksoun peyzajı, ikinciliği Manisa Halkeviden İ. Kökçenin keçecileri, üçüncülüğü Denizli Halkeviden Cevdet Oklayın kadın portresi, dördüncülüğü Ödemiş Halkeviden Muhteşem Sarıncının natürmortu, beşinciliği Beşiktaş Halkeviden Sırrı Güven sokak manzarası; fotoğraflardan birinciliği Eminönü Halkeviden Kemal Baysalın deresi, ikinciliği Bursa Halkeviden İbrahim Antelin uludağı, üçüncülüğü Gaziantep Halkeviden İsmail Korahın derekenarı, dördüncülüğü Konya Ereğlisinden Sedat Akkartalın sokağı, beşinciliği Ayvalık Halkeviden İsmailin gemi ve mehtap resimleri kazanmıştır.

Derece alan bu eserlere Parti genel sekreterliği aşağıdaki para mükâfatını vermiştir:

A. sınıfından resimlere derecelerine göre, 150, 100, 75, 60, 50 lira.

B. sınıfına derecelerine göre 100, 75, 60, 50, 25 lira.

A. sınıfına fotoğraflara derecelerine göre, 75, 50, 40, 30, 20 lira.

B. sınıfına derecelerine göre, 50, 40, 30, 20, 15 lira.

Mevlûdû nebi

Emekli albay merhum Fazıl Tarımın ruhuna ithaf edilmek üzere ayın 22 nci çarşamba günü öğle namazından sonra Beşiktaşta Sinan paşa camii şerifinde kiraat olunacaktır. Merhumu seven eşe, dosta, akrabaya ilân eder, teğriflerini rica ederim.

Merhumum eşi: Saliba Tarım

Korku... Esrar... ve Heyecanlı filmler sevenlerin nazarı dikkatine... Franksteın filmlerinden daha esrarlı, daha dehşetli ve daha korkunç bir şaheser olan

YARIN Matinelerden itibaren ALKAZAR Sinemasında BAŞLIYOR

Harp tebliğleri

Fransızlar Montmedy mntakasında düşmanın hücumlarını püskürttüler

Alman tebliği Laon'un alındığını bildiriyor

Paris 20 (A.A.) — 20 mayıs sabah tebliği: Kıtaatımız Saint Quentin'in şimalinde düşman taarruzunu akim bırakmak için büyük bir şiddetle muharebe etmektedir. Rethel civarında Aisne nehrini geçmeğe muvaffak olan düşman kuvvetleri dün gece geri atılmışlardır. Montmedy mntakasında Almanlar aynı şiddetle yeniden taarruzda bulunmuşlardır. Bu taarruzlar püskürtülmüştür.

Dün gece bombardıman tayyarelerimiz düşman levazım kollarını dağıtma plânını tatbiki fasılası surette devam etmişlerdir.

Paris 20 (A.A.) — 20 mayıs Fransız akşam tebliği: Saint - Quentin'in şimalinde ve garbinde Alman itişî, daima çok şiddetlidir. Montmedy mntakasında düşmanın yeni hücumları püskürtülmüştür. Cepheğin geri kalan kısımlarında ehemmiyetli bir şey yoktur.

Hava kuvvetlerimizin büyük faaliyeti, bütün gün devam etmiştir. Müteaddit keşifler, bombardıman filolarının düşman zırhlı unsurları ile tutuşmalarını hazırlamıştır. Kollar üzerine tonlarca bomba atılmış ve bu suretle bunların ilerleyişini tehir edilmiş ve bunlara çok büyük kayıplar kaydedirilmmiştir.

İngiliz tebliği

Londra 20 (A.A.) — İngiltere kuvveî seferiyesi umumî karargâhı tebliği: İngiliz cephesi, bugün düşman tazyiki karşısında muvaffakiyetle mukavemet etmiştir.

Alman tebliği

Berlin 20 (A.A.) — Führerin umumî karargâhının tebliği:

Zeeland'da düşmanın geri müfrezelerine karşı takib harekâtı devam etmektedir. Dendrei geçtik ve yukarı Escout'ya vardık. İngiliz kitaları süratle Manş limanlarına doğru çekilmektedirler.

Naubeuge yakınında ve Valenciennes'in cənubunda, cenuba doğru mahreç bulmağa çalışan bir Fransız - Belçika ordusunun hücumlarını püskürttük. Düşmanın zayıf-

ta çok mühimdir. Düşman ezcümle bir çok tank kaybetmiştir. Akim kalan bu yarma teşebbüsünden sonra ehemmiyetle sarsılan düşman garbe doğru çekilmektedir.

Daha batı - cənupta motörlü müfrezelerimiz ve tanklarımız Cambrai - Peronne yolu üzerinde 1916 daki Somme muharebesinin cereyan ettiği yere varmışlardır. Avcı ve bombardıman tayyareleri Laon'dan gelerek şimale doğru ilerlemekte olan bir düşman tank kolunu tahrip ve bu kolu ricate mecbur etmişlerdir.

Liyej'in ve Namur'un bütün kaleleri, bir teki müstesna olmak üzere Alman kitaları tarafından işgal edilmiştir.

Pazar günü Alman hava kuvvetleri Belçikada ve şimali Fransada düşmanın gerilerine ve ricat yollarına karşı baskınlarını arttırmışlardır. Düşman hava meydanlarına yapılan baskınlara muvaffakiyetle devam etmektedir.

Keşif tayyareleri Fransa - Belçika sahili önünde iki düşman destroyerini tahrib etmiş ve bir düşman destroyerile bir Fransız torpidosunu ve yekünü 15,000 tona balığ olan üç büyük şlebi ciddi hasara uğratmışlardır.

Düşman dün ceman 143 tayyare kaybetmiştir. Bunun 95 i hava baskınları esnasında, 15 i defai toplamız tarafından ve mütebakisi de yerde tahrip edilmiştir. 31 tayyaremiz dönmemiştir.

Pazar gününü pazartesiye bağlayan gece, İngiliz tayyareleri batı Almanyası üzerine tekrar bombalar atmışlardır. Bazı sivililer ölmüş ve yaralanmıştır. Üzerine bomba isabet eden yegâne askerî hedef bir harp esir karargâhı olmuştur. Esirler arasında ölenler vardır.

Berlin 20 (A.A.) — Alman ordusu başkumandanlığının tebliği: Alman kitaları, bugün Laonu almışlardır. Laon kalesi üzerine Alman harp bayrağı çekilmiştir. Laondan cənubu garbiye doğru ilerlenerek Aise - Aisne kanalına varılmıştır.

Ünyon Fransa'da bir konferans

22 Mayıs çarşamba günü saat 18,30 da Ünyon Fransa'da hukuk bakımından Türk tarihi (L'histoire turque au point de vue de droit) mevzuu üzerinde: Profesör Sadri Maksudi Arsal tarafından fransızca bir konferans verilecektir.

ANNABELLA
nın son yarattığı

OĞLUMA KARI ARIYORUM

Filmi bu Perşembe akşamından itibaren

SARAY sinemasının

neşe ve zevk kaynağı olacaktır

ÇEMBERLİTAŞ sinemasında

Yarımdan itibaren

1—G U N G A - D İ N

TÜRKÇE SÖZLÜ

2—L U İ Z

Ayrıca MİKİ MAUS

SÜMER SİNEMASI

Yarınki ÇARŞAMBA MATİNELERİNDEN İTİBAREN başlamak üzere 2 güzel filmden mürekkep cazip bir program hazırladı.

1 - KADIN İHMAL EDİLİNCE

GAIL PATRICK ve WILLIAM WARREL tarafından oynanmış Fransızca sözlü güzel bir film. Yolunu şaşırarak bir kadını, kocasının öldürmeğe hakkı var mı? Emniyet ve itimad, içtimai saadetin yegâne esasları olmalı mıdır?

2 - HOLLYWOOD REVÜSÜ

Harikalar memleketinin bütün sevimliliğini, lüks ve ihtişamını ve bütün musikisini gösteren bir film.

Baş rolde: JOHN KING

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye konulan iş:

- 1 — Seyhan sağ sahil sulama ve deşarj şebekesile sınaî imalâtı ve işletme binaları inşaatı keşif bedeli «2 400 000» liradır.
- 2 — Eksiltme 20/6/1940 tarihine rastlayan perşembe günü saat 15 de Nafia Vekâleti su işleri reisliği su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 — İstekiller eksiltme şartnamesi, mukavele projesi bayındırlık işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri 50 lira mukabilinde su işleri reisliğinden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için istekillerin 85 750 liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almalı ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.
- 5 — Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
- 6 — İstekillerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri reisliğine mabzuz mukabilinde vermeleri lazımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilemez.

«2383» «4189»

Üniversite Rektörlüğünden

Ceza hukuku, İktisat, İspençiyarı kimya, Umumi Fizik, Romanoloji, Türk edebiyat tarihi, Umumi Türkiye tarihi, Hayatî ve Tibbî kimya, Mikrobiyoloji, genel Fizyoloji, sinir hastalıkları doğenükleri açıktır. Namzetlerin yabancu dil imtihanları 3 Birinci teşrin 1940 perşembe günü yapılacaktır. İstekillerin sıhat raporı 5 fotoğraf, nüfus tezkeresi örneği ve ilmi hüviyetini gösteren fişlerle (Fişler tedris işleri kaleminde istenecektir). 16 Eylül 1940 tarihine kadar Rektörlüğe müracaatları. (4088)

Garbi Avrupadaki harp vaziyeti birçok değişiklikler meydana getirdi. Fransada mareşal Pétain'in Başvekil muavini olması ile kabine daha ziyade askeri bir mahiyet aldıkça sonra orduda mühim bir değişiklik yapıldı. Fransız ve İngiliz orduları Başkumandanlığına Gamelin'in yerine Yakın Şarktaki mütefriklerin kuvvetleri başkumandanı general Weygand getirildi. Bütün dünya Alman ordularının bir koldan Paris üzerine ve diğer koldan Manş denizine doğru harekete devam etmeğe muktedir olup olmayacağını öğrenmek için heyecan içinde bulunuyor.

Norveç harekâtından sonra Başvekil olan Churchill, bu sıfatla ilk söylediği nutukta vaziyetin bütün ciddiyetini anlatmış ve Almanların yeni silâhları karşısında Fransız kuvvetlerinin yeni tecemmüller yapmakta bulunduklarını haber vermiştir. Fransız ve İngiliz orduları bir defa Almanların ileri harını durduracak olurlarsa vaziyetin büsbütün değişeceğini de ilâve etmiştir. Vaziyetin bütün ciddiyetine rağmen, İngiltere ile Fransanın sonuna kadar harebe devam edeceğini teyid etmiştir.

Fransanın şimali şarkisinde tarlhin en kanlı muharebesi cereyan ederken, İtalya ötedenberi iddia eylediği emellerini resmî bir ağızla tekrarladi. İtalya Hariciye Nazırı, Milânda söylediği nutukta, İtalyan milletinin memleketin hayatı için zarurî ve binaenaleyh tabii olan emellerini müdafaa için yeni vazifelere davet olunabileceğini ve İtalyanın Habeş ve İspanya harplerini tahattur ederek Avrupanın hayatına teallük eden vakalara bigâne kalacağını ve Romanın da sözünü mutlaka söyleyeceğini beyan etmiştir.

Bugün Somme ve Oise vadilerinde cereyan etmekte olan kanlı harplerin vereceği neticeler Avrupanın mukadderatını tayin edecek demektir.

F. K.

Yeni bütçe 268,476,321 lira olarak tesbit edildi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Carî yılın bu açığı hiçbir tediyenin vaktinde yapılamaması gibi bir arzı tesvid etmemiş ve mali itibarımız bütün salâbetle haiz olduğu mevki muhafaza ve idameye muvaffak olmuştur.

Harici ticaretimiz bu sene mali yılın dördüncü ayı olan eylülde Avrupa harbinin zuhuru sebebiyle birçok müşkülle doğmuştur. Bu sebeple tahaddüs eden yeni vaziyetler karşısında eski hâlin devamına imkân olamaması yüzünden ticareti muamelemize yeni istikametler verilmesi lüzumu hükümetçe süratle deripş edilmiş ve müessir müdahale tedbirleri ihtihaz olduğu görülmüştür.

Esabî mucibe lâyihasında bundan sonra harbin tesvid ettiği fevkalâdeliklere karşı millî korunma kanununa istinaden lüzumlu tedbirlerin alındığı, hükümetin ihtikâr meydanı vermeye gayret etmediği zikredilmekte, döviz hususunda geçen yıldan daha gayri müsait denemek için bu vaziyete girmemiş olduğu müz ilâve olunarak şöyle denmektedir:

«Müttefiklerimizle akdedilen istikrazın mali ve iktisadî vaziyetimiz üzerindeki iyi tesirleri ve bilhassa memleket müdafaa için ihtiyacımız olan mühim harp malzemesinin bu sayede tedarikine muvaffak olamaz ve snai kalkınma mesaimizin gecikmesi caiz olmayan kimselerle ziraî istihsalatın artırılması emrinde lüzumlu olan bir takım vesait ve makinelerin tedarikini temin etmemiz hususlarındaki istifadelerimiz pek bariz bulunmaktadır.»

Tahsisatlarına zam yapılan daireler

940 malî yılı müvazenei umumîye kanun lâyihasının masraf kısmı hükümetin de mütabakatile encümen tarafından 268,476,321 liraya iblâğ edilmiştir. Bu tezyidin hangi bütçelere ve ne gibi masrafları karşılamak için yapıldığı ayrı ayrı izah olunmaktadır. Bütçe encümenince tahsisatlarına zam yapılan başlıca daireler ve zam miktarı aşağıda gösterilmiştir: Büyük Millet Meclisine 72,423 lira, Cümhuriyet bütçesine 3236 lira, Devlet şurasına 27,718 lira, Dahiliye Vekâleti bütçesine 577,700 lira, emniyet işleri umum müdürlüğüne 50,000 lira, tapu ve kadastro umum müdürlüğüne 10,000 lira, Maarif Vekâleti bütçesine 222,506 lira, Nafia Vekâleti bütçesine yeni lüzumlu inşaat için 1,623,000 lira, Ticaret Vekâletine 150,000 lira (Iz-

mir fuarına ve yabancı sergilere yardım için) zam yapılmıştır.

Yeni yapılan zamlarla Maliye Vekâleti bütçesi 21,821,393 lira olarak tesbit edilmiştir. Bu arada Darüşşefakaya yardım faslına 10 bin, Çocuk Esirgeme kurumuna 18,000 lira konmuş. Halkevlere yardım faslı da 1,250,000 lira olarak tesbit edilmiştir. Dünyu umumîye bütçesi 67,336,747 lira olarak kabul edilmiştir.

Adliye teşkilâtı genişletilecek

Esabî mucibe lâyihasında Adliye Vekâleti bütçesine yapılan zam ve sebepleri şunlardır:

Bu Vekâlet bütçesi lâyihadaki teklif veçhile aynen kabul edilmekle beraber 32 kazada adliye teşkilâtı olmadığı anlaşılmış ve böyle vaziyetin bütün istitaatı olmadığı yolundaki bir sebeple idamesi tevcih olunamayacağından asgari bir teşkilâtın herhalde bütün kazalarda bulunması lüzumuna kani olan encümen hükümetin de mutabakatile bu teşkilâtla mahsus olmak üzere 166,000 lira tahsisat konması kararlaştırılmış ve 10 lira aylıklı mahkeme kâtiplerinden bazılarının aylıkları tezyid edilmek ve bir miktar da mahkemelere yeniden kâtip alınabilmek için 19,980 liralık bir tahsisat kabul olunmuştur.

Ankara Hukuk fakültesi profesörlerinin şimdiye kadar aldıkları ücretin tekrâr edecek vaziyete göre maaşa tahvili ve maaş doçentlerin alınması ve Adliye Vekâleti emrinde muayyen seneler için mecburî hizmet taahhüdile hâlen mevcut pansiyonun devam ettirilmesi için zammına ihtiyaç hasıl olan 100,000 lira ile mevkuf tutulan ve hizmete alınması icap eden 2040 liralık bir doçent tahsisatle birlikte 102,040 liranın dahi bu Vekâlet bütçesine azmmedilmesi tenip edilmiştir.

Bu zamlarla Adliye Vekâleti bütçesinin umumî yekûnu 9,506,134 lira olarak tesbit olunmuştur.

Köylere el tezgâhı dağıtılacak

İktisad Vekâleti bütçesinde sanayiî tanzim ve teşviki için bilhassa köylere el tezgâhı ve buna mümasil şeyler verilmesi için 300,000 liralık bir tahsisat kabul edilmiş ve Vekâlet bütçesi 1,440,441 lira olarak tesbit ve kabul edilmiştir.

Dahiliye Vekâleti bütçesine yapılan 570 bin küsur liralık zammın 400 bin lirası tahrirat kâtibi ve nüfus memurlarının maaşlarına yapılacak zamlar içindir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Pas de Calais boğazı

Rotterdam

Churchill Büyük Britanyanın düşman istilâsına karşı uyanık olmasını tavsiye ediyor. Almanlar da, İngiliz adasının karşı sahillere doğru ilerlemek gayretini gösteriyorlar. Adayı kıtadan ayıran boğaz, yani Pas de Calais, 185 kilometre uzunluğunda, 65 kilometre genişliğindedir. Asgari derliği 31 kilometredir.

En derin noktası 72 metredir. Boğaz, Fransadaki Gris - Nez ile İngilteredeki Dungeness arasında açılmaktadır. Manş denizi ile Şimal denizini birbirine bağlayan Pas de Calais jeolojiye nazaran dördüncü devirde açılmıştır. Evvelce İngiltere kitaya bağlıydı.

Bu boğaz, gemicilik noktasından, dünyanın en işlek yeridir.

Rotterdam şehrinin üçte bir nisbetinde yıkıldığı, nüfusunun da 100,000 kişinin öldüğü haber veriliyor.

Felemengin meşhur limanı olan ve yeni Meuse üzerinde bulunan ve kanallarla ayrılmış adacıklardan mürekkep olan Rotterdam 587,000 nüfusedir. Kanallarının kıyıları hep rihtim olduğundan, bu güzel şehir dünyanın en işlek limanlarından biriydi. Bahrî inşaat tezgâhları vardı.

Rotterdam aynı zamanda hava üssü idi. Maarif müesseseleri de meşhurdur. 1472 den kalma eski bir kilisesi vardır. Birçok meşhur adamların, bu meyanda edib Erasme'nin vatanıdır.

Donanma ve Tayyare

Tayyare henüz dretnotları imha edememekle beraber donanmanın diğer cüzütamları için mühlik bir silâh olmuştur. Mamafih denizlerin yegâne hâkimi elân donanma ve onun zırhlı dretnotlarıdır

Donanma ile tayyareden hangisinin denizde daha müessir silâh olduğu hakkında tasavvur katıyet kesbeden bir hükme varmak zamanı gelmemiştir. Filhakika tayyare, müdafaa silâhı ve tekne teşekkülâtı itibarile zayıf olan küçük harp gemilerine karşı imhakâr bir tesir yapmaktadır. Büyük bombardıman tayyarelerinin taşıdıkları beher bombanın sikleti 600 kiloyu bulmuştur ve bir ağır bomba isabetile bir muhrup derhal batmaktadır.

Fakat tayyare bombasile büyük harp gemilerinin batırıldığı henüz tahakkuk etmemiştir. Bir zırhlının yanları ve bilhassa su kesimi kalın zırh levhaları kaplanmış olduğu gibi, üst güvertesinin altındaki diğer güverteleri de muhtelif kalınlıkta zırhlarla örtülmüştür. Bir zırhlı alta iki zırh güverte bulunmaktadır. Bu zırh güvertelerin mecmu sihanı 15 - 20 santimetredir. Bunların altında da ayrıca birkaç hafif güverte vardır. Kazan, makine gibi hayatî kısımlar ve cephanelikler bu müteaddit güvertelerin altında mahfuzdurlar. Tayyareden atılan en ağır bir bomba zırhlının üst güvertesine şiddetle çarparak onu parçalayıp deldikten sonra birinci zırh güverteye raslayacak ve bunu da deldikten sonra karşısında ikinci zırh güvertesi bulacaktır. Bombanın ikinci zırh güvertesi delebilmesi sukut süratine ve dolayısıyla kuvvei nüfuziyesine ve o ana kadar patlamamasını temin edecek tavik tıpasının mukemmeliyetine bağlıdır.

Bombaların reis kısmındaki çeliğin evsafı, kalınlığı ve biçimi tıpkı bir ağır top mermisinin aynı ise de zırh güverteleri delen top mermisinin kuvvei nüfuziyesini haiz değildir. Zira en ağır bir bombanın güverteye çarptığı andaki sürati, bir zırhlının ağır topundan atılan merminin güverteye çarpma süratinden azdır. Tayyare bombasının zırh güvertesi de lip içerde infilâk ettiği kabul edilse bile bu infilâktan mütevellit gaz tazyiki ve çelik saçınları zırhlının demir levhaları bölünmüş iççe vaziyetteki dahillî kompartımanlarının hepsini parçalayıp teknenin harici kısmına kadar nüfuz etmesi mümkün görülmez. Meğer ki bomba güvertenin bordaya yakın bir noktasına düşmüş olsun. Nitekim Norveç harekâtında İngilizlerin Rodney dretnotu isabet eden bir ağır bomba üst güvertesi parçaladıktan sonra birinci zırh güvertede tahrifat yaparak daha aşağılara nüfuz edememiştir.

Kruvazörlerin güverte zırhları nisbeten daha ince olduğundan makine veya kazan daireisi hizasından ağır bomba isabeti alan bir kruvazörün kazanı patladığı takdirde şiddetli sarsıntıdan teknesinin delinmesi kuvvetle muhtemeldir. Şu halde zırhlı gemilerin güvertesine isabet eden tayyare bombasile batmaları

rı şöyle dursun hareketten sakıt kalacak derecede hasara maruz kalmaları dahi mevzuubahs olamaz. Buna mukabil zırhlının hemen yanında denize düşen ağır bomba, sukut süratle suya gömülerek patladığından mayn tesiri yapmaktadır ki bu tesir teknenin su kesimi altında yara açarak tıpkı mayne çarpan bir geminin uğradığı tarzda hasara sebebiyet vermektedir. Ve Filhakika bu tecrübe ile de sabittir. Fakat dretnot sınıfından bir zırhlının bir tek mayne batmayacağı da aşîkârdır.

Bombanın zırhlı gemi üzerindeki tesir kudretini bu suretle kısaca izah ettikten sonra tayyarenin bomba taşımak kabiliyetini ve hamil olduğu bombaları atmak imkânını gözden geçirelim:

Evvelimide tayyare 500 - 600 kilogram bombalardan mahdut miktarda taşıyabilmektedir ki atış imkânını tenkis eden yegâne sebep budur. Diğer taraftan büyük bombardıman tayyareleri ağır olmaları dolayısıyla hareket ve manevraları batı olduktan başka küçük tayyareler gibi zırhlının üzerine dikine pike yaparak bomba atamamaktadırlar. Onların hücumu ancak muayyen bir meyil ile alçalma tarzında icra edilmektedir ki; mükemmel nişan âletlerine malik olmalarına rağmen, bombanın sukut seyrine müessir olan rüzgârın kuvvet ve ciheti ile hava kesafetini dakik olarak ölçmek imkânını bulamamaktadırlar. Halbuki zırhlılarda ağır toplarla atıştan evvel hususî âletlerle rüzgârı ve hava kesafetini mesaha imkânı temin edilerek nişan anasını tayinde dahili hesap edilebilmektedir.

Bundan başka toptan atılan merminin denize sukut noktası görülerek müteakip atışlarda buna nazaran nişan anasırında tashihat yapmak mümkün olmaktadır. Fakat tayyarenin, attığı bombanın sukutuna göre müteakip atışlar için icap eden tashihî yapmasına fırsat yoktur. Çünkü hedef ihtihaz ettiği geminin üstünden anî geçişi buna mani olmaktadır. Meğer ki atış anında müteaddit bombaların istediği istikamete fırlatabilsin. Bitabî bir tayyare bombalarını ancak düşürmek suretile attığından fırlatma mevzuubahs olamaz. Maamafih zırhlının baş veya kıç tarafından doğru gelerek onun üstünden tulânî istikamette uçuşla yapılacak hücumlarda vasatî 200 - 220 metre boyundaki zırhlının tek mil tulû tayyareye hedef teşkil edeceğinden bombayı isabet ettirmek ihtimali artar. Bu sebepledir ki tayyare hücumuna uğrayan zırhlı ona yan verecek veçhile manevraya teşebbüs eder. Çünkü tayyare geminin yan tarafından gelerek hücum ederse hedef tulû zırhlının 30 - 35 metreden ibaret olan arzî kadar olur ve bu dar hedefin üstünden geçiş, zırhlının tulû istikametinden geçişten çok kısa bir

zamanda yapılır. Binaenaleyh bombayı isabet ettirmek ihtimali o nisbette azalır. Diğer taraftan zırhlının süratini dakik olarak tayin edememek keyfiyeti de tayyarenin nişan unsuruna menfi tesir yapar. Bundan başka açık denizde tayyarelerin takarrübünü zırhlı komutanı her halde bomba atışından çok evvel görecğinden gemiyi sis perdesi içine sokarak tayyareden gizlemek için icabına göre ya direk tepesindeki sis borusundan sunî sis koyuvererek yahut yanındaki muhriplere rüzgâr üstünden kesif siyah duman neşrettirerek tayyarenin iyi nişan almasını işkâl edebilir.

Maamafih şurası da bilinmelidir ki yükseklerden birdenbire alçalarak, alçaktan uçuşla yapılan bomba atışları ekseriya hedefe isabeti temin etmektedir ve zırhlıdaki tayyare dafî toplar alçak ve seri uçan tayyarelere karşı sıhhatli nişan tutmakta pek muvaffak olamamaktadır.

Hulâsa; tayyare henüz dretnotları imha edememekle beraber donanmanın diğer cüzütamları için mühlik bir silâh olmuştur. Maamafih tayyarenin seri tekemmülâtı dretnotların; bilhassa makine, kazan ve cephaneliklerini muhafaza eden güvertelerinin miktarını fazlalastırmak suretile, inşaa tarzını değiştireceği muhakkaktır. Fakat hava silâhının denizlerde hâkimiyet tesis edileceği hakkındaki iddialar henüz mevsimsizdir.

Denizlerin yegâne hâkimi donanma ve onun zırhlı dretnotlarıdır.

A. B.

İstanbul atletizm bayramı

İstanbul atletizm bayramı tertip heyetinden: İstanbul atletizm bayramı bu sene 2 haziran 1940 pazar günü Fenerbahçe stadyumunda on birinci defa tekrarlanacaktır. Bayramın seçmeleri 26 mayıs 1940 pazar günü sabahı saat 9,30 da Bebekte kolej sahasında yapılacaktır. Yapılacak koşu ve müsabakaları yazıyoruz:

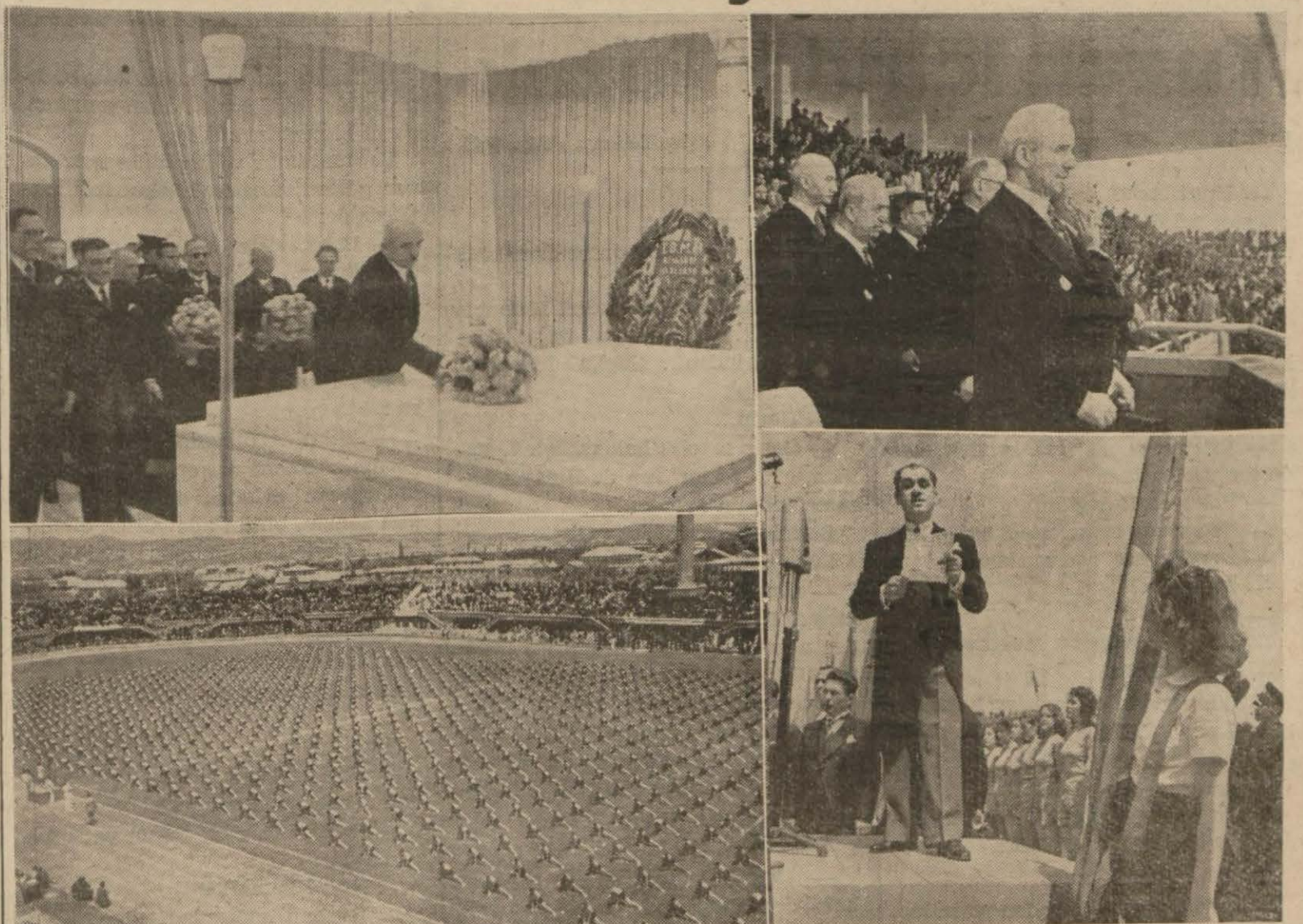
100, 200, 400, 800, 1500, 3000 metre düz ve 110 metre manialı koşular. Yüksek, uzun, üç adım atlama ve sırk atlama, cird, güle, disk atma.

Müsabakalara girecek atletlerin 23 mayıs 1940 perşembe gününe kadar tertip heyetine veya atletizm ajanlığına müracaat ederek isimlerini yazdırmaları rica olunur. Bir atlet ancak iki müsabakaya girebilir. 23 mayısa kadar ismini yazdırmayan atletler müsabakalara giremezler.

Ziraat fakültesi talebesi tedkikata çıktı

Ankara 20 (A.A.) — Ziraat fakültesi talebelerinden 51 kişilik bir grup İzmir - İstanbul, Bursa ve İzmir muntakalarında ziraî tetkiklerde bulunmak üzere bu akşam Ankaradan hareket etmişlerdir.

Ankarada 19 mayıs merasimi

Yukarıda: Cümhuriye İsmet İnönü, Atatürkün kabrine çelenk koyarken ve stadyomda İstiklâl marşını dinlerken, aşağıda: Talebenin jimnastik hareketleri ve Maarif Vekili B. Hasan Âli Yücel nutuk söylüyor.

Süheylâ yavaşça perdeyi aralıkladı. Dışarıya baktı. İşte gene karşıki evin penceresinde oturan adamla göz göze gelmişti. Zaten ne zamandanberi hep böyle oluyordu. Sanki karşıdaki genç adam mütemadiyen kendisini gözetliyordu.

Süheylâ duldü. Yaşı elliye pek ziyade yaklaşmıştı. Kocası öldükten sonra yeni bir kismet çıkmamıştı. Hele son birkaç senedenberi artık yeniden dünya evine girmek ümidini de kaybetmişti. İhtiyarladığını hissediyordu. Sonra sinirleri de bozulmuştu. Yirmi sene dir kendisine yeni bir kismet çıkmadığı için etraftan ona «Evde kalmış dul» lakabını takmışlardı. Lâkin işte bir iki haftadır evinin tam karşısında genç, hem de enikonu yakışıklı bir adam günün her saatinde hayran hayran uzaktan kendisine bakıyordu. Maamafih delikanlı pek o kadar cesaretlî değildi. Çünkü gözöze geldikleri zaman şaşırıyor, hemen başını başka tarafa çeviriyordu.

Genç adamın bir de ihtiyar annesi vardı. Bu kadın da balkandan Süheylânın evine doğru dik dik bakıyordu. Bütün bunlar evvelâ dul kadının tuhafına gitmişti. Fakat sonra kendi kendine: «Acaba bu ihtiyar kadın benim dul olduğumu işitti de, eski zaman usulü oğlu için bana görüşü mü gelmeğe niyetleniyor?» dedi. Muhakkak öyle olacaktı. Yoksa ihtiyar kadın ne diye onun evine doğru dik dik bakacaktı. Hatta bazen ana oğul yanyana ona doğru bakıyorlardı. Acaba evlenmek meselesi hakkında ikisi birlikte mi karar vermişlerdi?... Belki ihtiyar ölmeden evvel oğlunun müritliğini görmek istiyordu. Kendisini uzak-tan beğenmiş, kendisine gelin yapmağı kararlaştırmıştı.

Lâkin bir aralık Süheylâ delikanlıyı pek genç buldu. Bu yaştan bir adamla evlene-mezdi. Fakat sonradan düşündü. Sanki niçin evlenemiyecaktı? Pek o kadar yaşlı mı idi? Hiç de değil... Sonra sık bir kadındı. İyi giyiniyordu. Tatlı konuşurdu. Güzel bir evi epey irad getiren bir hanı vardı. Hall vakti yerinde idi. Bütün ömrünü koca evde bir hizmetçi kızla yapıp yalnız geçirecek değildi ya... O da bir erkeği pekâlâ mesud edebirdi.

Süheylâ artık karşısındaki evde oturan ihtiyar kadına âdetâ kaynanası gözle bakıyordu. Birçokları kaynanalardan şikâyet edip dururlardı. Halbuki Süheylâ beyaz

saçları, kocaman altın gözlükleri ile bu ihtiyar kadını çok beğenmişti.

Onunla pekâlâ geçineceklerini ümid ediyordu. Süheylâ kendisini müstakbel kaynanasına daha ziyade beğendirmek, onun daha ziyade gözüne girmek için hemen faaliyeteye geçti. İhtiyara ev kadınlığını göstermek istiyordu.

Süheylâ artık karşıki evden görülebi-lecek birçok işleri hizmetçisi Şadana bırakmıyor, kendisi yapıyordu. Meselâ lüzumlu lüzumsuz camları siliyordu. Beyaz etli kollarını sıvayıp en yukarı tarasaya çamaşır asıyordu.

Hizmetçi Şadan, hanımının bu akla gelmeyen hamaratlığı karşısında şaşır kalıyordu. Halbuki başka zamanlar Süheylâ elini sıcak sudan soğuk suya sokmazdı. O kadar rahatına düşkündü. Lâkin müstakbel kaynanasına ne eteği belinde bir eş kadını olduğunu göstermesi lâzımdı.

Süheylâ hem iş görüyor, hem de içinden: «Evde kalmış dul ha... Bunu söylüyorlar pek yakında benim ne kadar genç ve yakışıklı bir adamla evlendiğimi görecekler...» Aradan bir zaman geçti. Garip şey... Şimdi genç adam geceleri de evin önünde dolaşmağa başlamıştı. Demek aşkı daha ziyadeleşmişti.

Hattâ bir gece Süheylâ delikanlının annesiyle beraber kendi evinin önünden geçerken:

— Onu kaçırma istiyorum anne!... Dediğini bile işitmişti.

Kaçırılmak!... Bu yaştan sonra bu kadar genç bir adam tarafından kaçırılmak!... Lâkin buna ne lüzum vardı. Sanki istemiş olsaydı Süheylâ ona varmayacak mıydı... Fakat kaçırılmak da çok heyecanlı birşeydi...

Dört beş gün sonra dehşetli bir vaka oldu. Karşılardan oturan ana oğul bir sabah erkenden taşınmışlar, sayfiyeye gitmişlerdi. Bunların bu âni ve ümid edilmez hareketi, Süheylây pek şaşırtmıştı. İşin tuhafı o günü dul kadının hizmetçisi Şadan da kaybolmuştu. Süheylâ neden sonra Şadanı ana oğulun elbirliği ile kaçırdıklarını ve kendilerine hizmetçi yaptıklarını öğrendi. Şadan da hakikaten mükemmel bir hizmetçi idi. Güçlü kuvvetli idi. Elinden her iş gelirdi. Kimsesi yoktu. Boğazı tokluğuna çalışırdı. Süheylâ kaybettığı bu hizmetçiden ziyade yıkılan hülyalarına yanıyordu.

Hikmet Feridun Es

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Ankarada Devlet mahallesinde inşa edilmekte olan sulama işleri işletme merkez binasının ikmalî inşaatı keşif bedeli «2026» lira «10» kuruştur.

2 — Eksiltme 22/5/1940 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 de Nafia Vekâleti su işleri reisliğine su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi bayındırlık işleri genel şartnamesi, yapı ve imar işleri umumi fennî şartnamesini «1» lira «1» kuruş mukabilinde su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «1519» lira «66» kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden iki gün evveline kadar ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almalari ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez.

(2038) (3598)

Darphane ve Damga matbaası müdürlüğünden

1 — Asgari % 97 saf yerli malı ve muhammen bedeli 9125 lira olan 25 ton külçe kurşun kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 22/5/940 çarşamba günü saat 14 de idareimizdeki komisyonunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 684 lira 38 kuruşluk muvakkat teminat ile 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesalki ve tekliflerini aynı gün saat 13 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

4 — Şartname 8/5/940 dan itibaren her gün idareden verilir.

«3659»

Devlet limanları işletme umum müdürlüğünden :

Galata Rıhtımındaki yeni yolcu salonunun lokanta, gazino ve büfeleri idarece hazırlanan şartname ve mukavele esasları dahilinde kiraya verilecektir.

Bu şartnameleri almak ve ona göre tekliflerini yapmak üzere bu işlerdeki ihtisasla rıla tanınmış isteklilerin nihayet 4 Haziran 940 zevaline kadar idare levazım şubesine müracaat etmeleri.

(4156)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 162

Nakleden : (V4 - N4)

— Unutmadım... Amma, senin de o vaadi tutmanı istiyecek yüzün kalmamıştır.

— Tutmanı istiyorum.

— Sen vaadini tuttu mu?

— Görüyorum... Bana itimadın kalmadı... Hakkında çok fena şeyler düşünüyorsun...

— Evet.

— Evlenmem mi seni benden bu derece uzaklaştırdı?

— Saklıyacak değilim.

— Ne suretle bu meseleyi öğrendin?

— Evvelâ gazeteler vasıtasile...

— Sonra da?

— Bir mektuptan.

— Kimden geldi bu mektup?

— Bilmiyorum.

— Şüphesiz ki dostum ve hayırhanım olan şu Bahadan'dır.

— Farkında değilim.

— Muhakkak ki ondandır.

— Bu fenalığı edecek derecede senden nefret ediyordu demek?

— Delikanlı başını salladı:

— Hayır! - dedi. - Benden nefretine hiç bir sebep yoktu. Başkasına kin besliyordu.

— Kime?

— Babama.

— Allah Allah... O da ne demek?...

— Kimmiş baban?

— Meşhur avukat Kudret Kolonbey cenapları... İstanbulun en zengin şahsiyetlerinden... Molla Murad'ın damadı.

— Garip...

— Garip te olsa hakikat işte... Babam, o! Nitekim sen de Hidayet hanımefendinin kızıydın...

— Şermin hayret içindeydi.

— Süha aynı sakin halle devam etti:

— Baha, babamdan nefret ediyormuş... Bu ufak tefek adam, cirmin-den umulmaz derecede müthiş hisle ri kalbinde besleyip büyüttmüş. Hem-şiremler aramızda bir nikâh kıydırarak babamın çanına ot tıkağını düşünmüş... İntikamın derecesine bak! Bu eski gayzın sebebini bilmiyorum amma, mesele bu.

— Kız, hâlâ.

— Kudret bey, senin baban ha? - diye şaşıyordu.

— Bunun böyle olduğunda hiç şüphe yok... Sana annemin macerasını

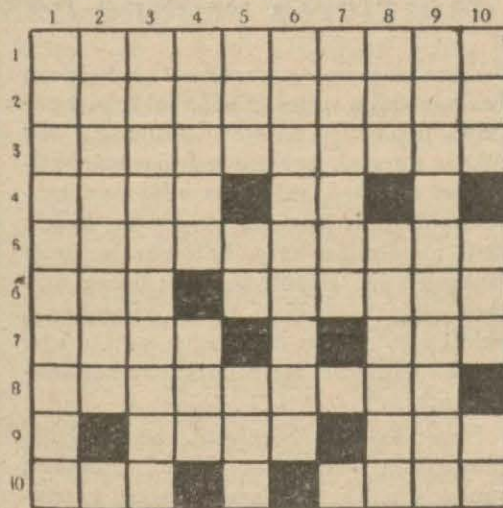

ANKARA RADYOSU

21 Mayıs Salı

12.30 program, 12.35 Ajans haberleri, 12.50 Türk müziği, 14 plâkla hafif müzik, 18 program, 18.05 cazband, 18.30 Çocuk saati, 19 Fasil heyeti, 19.45 Ajans haberleri 20 Çiğlinin saati (Konuşma), 20.15 Türk müziği, 21 İktisad ve hukuk saati (Konuşma), 21.30 Küçük orkestra, 22.30 Ajans ve borsa haberleri, 22.45 Cazband (Plâk).

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Avadaniği düzgün değil.

2 — Bir nebat.

3 — Bir düzine kırk paralık.

4 — Tersî bidağ ol demektir - Bir ziraat ölçüsü.

5 — Kiri iple temizlenen.

6 — Lezzetine bak - Ahenkdar manzume.

7 — Başına «K» gelirse temiz değil - Hitlerin başı.

8 — Başına «A» gelirse tahkikat kuran olur.

9 — Hensesi bir şekil - Cemi edatı.

10 — Çocuk doğurtan - Bir böcek.

Yukarıdan aşağı:

1 — Kurt boğan otundan çıkan bir nevi zehir ile.

2 — Bir eğlence yeri.

3 — Zahmet verme.

4 — Tersî düşmedir - Verme.

5 — Bir çift - Ayı yuvası - Pislik.

6 — Rengini değiştiren küçük bir hayvan.

7 — Olagan şey.

8 — Gısayı muhati - Sahan altlığı.

9 — Bir şeyi uğur telâkki eden.

10 — Soğuk mevsim - Berrak - Nota.

Geçen bulmacamızın hali

Soldan sağa:

1 — Yedigünlük, 2 — Arabacılı, 3 — Validemden, 4 — Uzak, Kafşe, 5 — Zik, Sakat, 6 — Ya, Lasim, 7 — Erebkam, Ra, 8 — Lam, Anyam, 9 — İçeri, Adet, 10 — Muz, Dakika.

Yukarıdan aşağı:

1 — Yavuzselim, 2 — Erazi, Raçu, 3 — Dalakçemez, 4 — İbik, Ab, 5 — Gad, Kaid, 6 — Ücekalan, 7 — Nimakamyak, 8 — Lidfas, Adi, 9 — Üleştirme, 10 — Kene, Ma, Ta.

Ma, Ta.

Bu gece nöbetçi eczaneler

Beyoğlu mıntakasında: Merkezde (Dellâsuda), (Vingopulo), Taksimde (Limoner), (Ertuğrul, Şişide (Maçka), (Kurtuluş), Galatada (Mustafa Nail), Kasımpaşıda (Müeyyed), Hasköyde (Halicioğlu, Eminönü mıntakasında: Merkezde (Mehmed Kâzım), Küçükpa-zarda (Necatî Ahmed), Alemardada (Arif Neşet), Kumkapıda (Cemil), Fatih mıntakasında: Şehremininde (Hamdi), Şehzadebaşında (Asaf), Karagümrükte (Fuad), Fenerde (Vitali), Samatayada (Teofilos), Alkisarayda (Sarı), Beşiktaşta (Nail Halid), Kadıköyde: (Kadiköy), Üsküdarıda (Selimiye), Sarıyerde (Asaf), Eyüpte (Hikmet), Büyükdada (Şinasi Rıza), Heybelide (Tanaş) eczaneleri.

[Arnavutköy, Ortaköy ve Bebek eczaneleri her gece nöbetçidirler.]

vaktile anlatmıştım.

Delikanlı bu ane kadar alaycı, istihfâkâr bir tonla konuşmuşken, şimdi birdenbire ciddileşti.

Ve annesinin ve kendinin macerasını gözleri sulanarak tekrarladı. Neticede de:

— Baha, «işte, kızınızla oğlunuzu evlendirdim... Oğlunuzu da müthiş bir canî halinde yetiştirdim!» demek için bütün bu oyunları tertiplemiş... dedi.

Ve tiksiniş gibi silkindikten sonra:

— Bhhh... İliklerime kadar titriyorum... Fakat acıyorum da... Kolonbeylerin evinden demin ayrıldığımı zaman, bütün aile altüst olmuştu... Gözlerimin önünde şöyle bir lâvha canlandı: Haylaz oğlanın biri, marifet olsun diye, bir yuvaya sopayı indirmiş; yumurtalar düşüp kırılmış. Ana baba kuş da bu felâket karşısında kanad çırpıp feryad ediyorlar...

Kız:

— Kudret beyin baban olduğuna dair elinde isbat var mı?

— Baha, bana bir takım vesikalar gönderdi.

— Nasıl? Kiminle?

— Burhan kaptanla... Bunu nasıl tertiplemiş, bilmiyorum... Fakat bu gibi işleri başarmakta birincidir...

Tefrika No. 69

Hasta ve ihtiyar kadın genç bir kız çevikliği ile yataktan fırladı, uzun kumral saçlarını taramağa başladı

Sultan Mehmed casus peşinde..

Vezir Nâsir, hükümdara yaranmak için, ele geçirdiği fırsatı elbette kaçırmak istemezdi. Şair Rızadan ve caryelerden aldığı malûmatı hemen sultan Mehmede yetiştirdi:

— Buharadan buraya şair Rıza isminde bir derbeder geldi. Bu adam, Semerkandden, şehzade Gıyasa götürülmek üzere bir Arap cariyesi alacaktı.

Vezir Nâsir, Türkân hatunu rencide etmemek için Asiyeden bahsetmemişti. Hilâkâr vezir, zarar ve lûtf göreceği kimseleri çok iyi bilirdi.

Sultan Mehmed, o günlerde casus kelimelerinden o kadar huylanıyordu ki, mümkün olsa, bütün memlektinde bir tek casus bırakmıyacak, hepsini imha edecekti. Bilhassa Arap casuslarına karşı çok insafsızca davranıyordu. Zira Araplar onların arkadan vurmakta Moğollardan çok daha mahirler.

Vezir Nâsir bu haberi verince, hükümdarın gözleri döndü:

— Şair Rızayı ben tanırım. Buharaya gittiğim zaman, yemekte o da soframızda bulunurdu. Gıyas onu himaye ederdi. Rıza şair bir adamdır. Ömründe şaraptan başka bir alışverişi etmemiştir. Cariye satın almasını beceremez. Bu işte bir yanlışlık olmasın sakın?...

Nâsir tahkikatını yapmış, icap eden malûmatı toplamıştı.

— Hayır, velinimetim! dedi. Yanılmıyordum. Buharaya götürmek istediği Arap dilberi, (Hazreti Kasım) türbesine giden yolun üzerinde bir zengin evinde saklıdır. Şair Rıza birkaç gün sonra bu kadını alıp Buharaya götürecektir. Bunu kulunuza haber vereneren, hakikati çok yakından biliyorlar.

Sultan Mehmed hiddetinden ateş püskürmeğe başlamıştı. Şüphe yok ki, ilk yapılacak iş, o zenginin evini basmaktır. Sultan Mehmed de bunu yaptırdı. Derhal evi sardılar, saray muhafızlarından biri zorla eve girdi:

— Sultanın emrile evinizi arıyacağız. Haydi bize yol gösteriniz. Yoksa canınızı yakarız.

Ev sahibi ihtiyar bir Kâşgarlıydı. Halinden de belliydi ki, birşeyden haberi yoktu.

— Sultana ve onun memurlarına evimin her köşesi açıktır. İstedikiniz yeri arıyabilirsiniz. Yalnız şuradaki küçük odaya girmeyin. Zira orada, yataкта yatan hasta karım vardır.

Dedi. Memurlar büyük köşkün her köşesini aradılar. Arap cariyeyi bulamadılar. Ev sahibine:

— Bu odayı da araştıracağız... Belki oraya saklanmışsındır! diyerek kapıyı zorla açtılar ve içeri girdiler.

Burada, yataқта yatan ihtiyar bir koca karı vardı. İçeri giren memurlar odayı araştırdıktan sonra, ev sahibine:

— Gerçekten karın hasta imiş... Fakat, ne yapalım? Biz de emir kuluyuz.

Diyerek özur dilediler ve köşkten elleri boş döndüler.

Memurlar ve muhafızlar evden ayrılınca, ihtiyar zengin, kapıları kapattı. Hasta karısının yattığı odaya geldi:

— Çok şükür Allah'a, zararsızca defolup gittiler. Arada Gıyaseddinin hatırı olmasaydı, bu yaştan sonra, bu kadar tehlikeli bir işe girer miydim?

Arkasını duvara dayadı... Birkaç dakika hareketsiz kaldı... Göğsünü şişirerek geniş bir nefes aldıktan sonra, yataқта yatan kadına seslendi:

— Bugün hemen yola çıkmalısın! Benim, bundan fazla heyecana tahammülüm yok. Kalbim, duracak gibi çarpıyor. Bu yüzden zengin oldum amma kazandığım paraları da mezara götüreceğim değilim ya.

— Böyle bir akrabalığın olduğuna dair kalbine hiç bir şüphe girmemiş miydi?

— Hiç... Baha, tabiatile, bütün tedbirleri almıştı.

— Niçin?

— Projelerini tatbik edebilmek için... Yoksa, Allah vermesin, bile bile kardeşime nikâhlanırmıydim?

Bu kadar karışık işler karşısında masum Şerminin zihni adamakıllı allakbullak olmuştu. Evde bir de ölü bulunduğu için heyecanı artıyor; büsbütün sesini alçaltıyordu.

— Baha ne oldu? - diye sordu.

— Beni uçurumun dibine tekmeleyip attıktan sonra kendi de kayboldu.

— Nerededir acaba?

— Her halde Türkiye hududlarından dışarı çıkmıştı; yahut da şu anda çıkmak üzeredir... Kendisiyle adalet arasına mesafeler ve hududlar sokmanın yolunu bulmuştu.

— Korkusu var, değil mi?

— İhtiyatlıdır... Polis ve adliyenin pençesine geçmemek için bütün tedbirlerini almış olmakla beraber, gene de kaçır...

— Seni bırakıp gitti demek?... Cürüm şerikini...

— Ben yalnız başıma seyahat edebilecek derecede büyüğüm...

— Öyleyse seni feda edecek derece-

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Kısık sesi perde perde yükseldi: — Haydi, kalk bakalım! Şu sırtındaki ihtiyar hırkasını, başındaki yağlı takkeyi çıkar. Bir sürü budalayı, eski bir kurdun sısladığını gördün ya! Buharaya varınca, bunların hepsini birer birer şehzade Gıyasa anlatırsın!

Hasta ve ihtiyar kadın, genç bir kız çevikliğiyle yataktan fırladı... Sırtındaki mülevves hırkayı, başındaki ihtiyar takkesini çıkardı. Uzun kumral saçlarını omuzuna dökerek, derhal taramağa başladı:

— Bu akşam güneş batmadan yola çıkabilir miyim?

— Elbette çıkabilirsin! Hersey hazır. Buharaya gidecek kafilleye ilk konak yerinde katılacaksınız! Oradan gidiyormuşsun gibi, hiç kimse senden şüphelenmeyecek...

— Yolda yakalanmayacağımın eminsin, değil mi?

— Ben, şimdiye kadar kaçırıldığım kadınların hiç birini ele vermedim. Benim yüzümden bir tanesi bile zarar görmemiştir Emin olabilirsiniz!

İhtiyar Kâşgarlı yavaş yavaş anlatmağa başladı:

— Bir gün prens Rükneddin benden gizlice bir kadın satın almak istemişti. Ben o zaman Semerkanda yeni gelmiştim. Herkes beni Kâşgarlı meşhur bir zengin sanıyordu. Halbuki, o günlerde yeni satın aldığım bu evden başka bir servetim yoktu. Rükneddinin istediği kıza Nişaburdan girecektim. Kızın sahibi çok para istiyordu. Bu paraya ben de kazancımı ilâve edince Rükneddin şaşırıldı: «Ben, bu kadar para ile bir ülkeyi satın alabilirim!» dedi. Ben: «O halde müsaade ediniz de bu kadını şehzade Gıyaseddin satayım. Çünkü o, istenilen parayı vermeğe hazırdır.» dedim. O zaman Rükneddinin gözleri açıldı ve koynundan, istediğini paraları çıkarıp fırlattı. Nişabura gittim... Parayı verdim... Kadını kimsese sezdirmeden Semerkanda getirdim. O zaman da sultan Mehmed gene böyle casus toplamak merakına düşmüştü... Adamları her tarafı kasıp kavuruyorlar, bilhassa Arap kadınlarını yakalamakta ihmal göstermiyorlardı. Şimdi de öyle... Memleketin her köşesi casus yatağı. Fakat, sultan Mehmed bunlara karşı böyle insafsızca hareket ediyor ki, Kendi sarayındaki cariyelere bile itimadı kalmamış. Hepsini bir araya toplayıp, ayrı bir daireye kapatmış.

İhtiyar kılığı yataқта yatan kadın, soyununca, yirmi yaşlarında güzel, sevimli çehresile meydana çıkmıştı. Saçlarını tarayıp başına topladı... Kazaklar gibi iri tıylılı bir kalpağı kafasına geçirdi. Müslüman olmayan don kazak kadınları bu kıyafetle gezerlerdi. O da tıpkı bir kazak kadını kıyafetine girdi. Zira, genç kadının gideceği ilk konak yerindeki dağlık arazide bir kazak kabilesi yaşıyordu. Bunlar beş on yıl önce Rus prenslerinin zulmünden kaçıp Harzeme sığınmışlar, sultan Mehmed'in müsaadesiyle bu havaliye yerleşmişlerdi. Genç kadın ilk konak yerine yolcu kafilelerinden önce varacak, ve oradan bir kazak kadını sıfatile kervana karışıp Buharaya gidecekti. Genç kadına, ihtiyar Kâşgarlının emini bir adamı refakat edecekti.

Şair Rıza o gün öğle üzeri son defa olarak ihtiyar Kâşgarlının evine uğradı.

— Hersey hazır mı?

— Evet.

— Ne zaman yola çıkacağız?...

— Akşam üstü... Sular kararırken.

— Ben nerde bekli

Günlük Borsa

ESHAM ve TAHVİLÂT - KAMBIYO ve NUKUD FİATLERİ

20 Mayıs 1940

DEVLET BORÇLARI

	Lira Kr.
% 7,50 1933 Türk borcu I II III	19.20
» » 1934 Türk borcu ikinci sıra	—
» 5 1918 İstikrazı dahil	20.80
» » 1938 İkramiyeli	19.—
» » 1933 İkramiyeli Ergani A.B.O.	19.02
» 7 1934 Sivas-Erzurum D.Y.I.	19.47
» » 1934 Sivas-Erzurum D.Y.II	19.55
» » 1934 Sivas-Erzurum D.Y.III	19.55
» » 1934 Sivas-Erzurum D.Y.IV	19.55
» » 1934 Sivas-Erzurum D.Y.V	19.55
» » 1934 Sivas-Erzurum D.Y.VI	19.55
» 2 1932 Hazine bonoları	62.50
» 5 1933 » »	17.—
» » 1934 » »	32.—
» » 1935 » »	47.—
» » 1938 » »	74.25
Anadolu demiryolu tahvili I-II	34.—
Anadolu demiryolu tahvili III	35.—
Anadolu demiryolu müessis senet	35.75
Haydarpaşa limanı	36.—
Haydarpaşa limanı müessis senedi	37.75

HİSSE SENETLERİ

T. Cumhuriyet Merkez bankası	100.—
Türkiye İş Bankası (Nama muharrer.	8.20
Türkiye İş Bankası (Hamile alt)	8.45
Türkiye İş Bankası müessis hissesi	75.—
Anadolu demiryolu şirketi (% 60)	20.—
Anadolu demiryolu şirketi (% 100)	34.—
Eskişehir çimento şirketi	7.20
Şirketi Hayriye	22.—
Şirketi Hayriye temettü	15.—

ECNEBİ TAHVİLLERİ

Kredi Fonsiye 1903	109.—
» » 1911	102
» » Amorti	68.—
» » Kupon	1.65

NUKUT

Türk altını	2400
Osmanlı Bankası «Banknot»	325

KAMBIYO

	Türk lirası
Londra üzerine 1 Sterlin	5.20
Nevyork üzerine 100 Dolar	164.20
Paris üzerine 100 Frank	2.9429
Milano üzerine 100 Lira	8.2875
Cenevre üzerine 100 Frank	36.7701
Atina üzerine 100 Drahmi	0.9625
Sofya üzerine 100 Lira	1.955
Madrid üzerine 100 Peseta	14.3450
Budapeşte üzerine 100 Pengö	29.4125
Bükreş üzerine 100 Ley	0.62
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.7950
Yokohama üzerine 100 Yen	38.2075
Stokholm üzerine 100 Kron	30.77

Hâlde toptan satış

20/5/940 Pazartesi günü

İstanbul Belediyesi Merkez Hâlinde toptan satılan yaş meyve ve sebze fiyatları:

Cinsi	Emsali	Kr.	Kr.
Domates	80	90	
Sakız kabağı	»	8	9
» Yerli	»	16	19
Bakla	»	5	9
Araka	»	20	23
Bezelye	»	20	25
Semizotu	»	12	13
Patates taze	»	12	13
Soğan	»	6	7
İspanak	»	5	6
Pirasa	»	4	5
Fasulye çalı	»	22	23
» Ayçekadin	»	24	26
» Barbunya	»	20	23
Sivri biber	»	60	70
Taze yaprak	»	15	20
Eğinar	Adet	5	9
Hıyar Adana	»	4	5
» İzmir	»	15	16
Marul	»	3	5
Yeşil salata	100 »	60	135
Taze soğan	Demet	1.25	1.50
» Sarmisak	»	1	1.50
Maydanoz	»	1.25	1.50
Dereotu	»	.50	1.50
Nane	»	1	1.50
Pancar	»	2.50	3
Pazı	»	2.50	3
Turp kırmızı	»	1	1.25
Can eriği	Kilo	7	16
Malta eriği	»	8	22
Kiraz	»	20	30
Çilek Ereğil	»	70	85
Çilek İzmir	»	50	70
Ceviz	»	10	11
Muz yerli	»	50	65
Turunc	Adet	1.25	2
Limon ecnebi	420 »	800	900
Portakal Rize	64 Paket	550	600
» »	»	80	400
» »	»	100	325

Perakende erzak fiyatları

Belediyece 20 Mayıs 940 tarihinde tesbit edilen perakende erzak fiat cedveli şudur: Sadeyag Urfa kilosu 125 - 135 kuruş, zeytinyağı 58 - 60 - 62, sabun Ayvalık kokulu 38, sabun Ayvalık kokusuz 36, Zeytin tane 22 - 25, pirinç Tosya 33, Gazl çiftliği pirinci 36, Viyolun pirinci 38, Edirne pirinci 38, un 17, Makarna irmikli 27, makarna unlu 22, şehriye irmikli 27, şehriye unlu 22, irmik 17, pirinç unu 25, patates 9 - 10, soğan 7, beyaz peynir 40 - 50, kaşar peyniri 60 - 65, kaşar peyniri eski 75 - 90, çalı fasulyesi 27, fasulye Derma-son 29, nohut 18 - 20, barbunya fasulyesi 18, kırmızı mercimek 18, yeşil mercimek 22 - 24, ceviz içi 40, Trabzon yağı 110 - 115, Ardeşan yağı 115, çekirdek kahve 120, bezelye kırık 29.

ZAYI — Maas resmi senedimizi kaybet-tik, yenisini alacağımızdan hükmü yoktur. Üsküdar Selmanağa mahallesi Küçük yokuş No. 2 ölü Kolağası Yahya karısı Zeliha Erker kızı Melahat Erker

Subay yoklaması

Kadıköy Askerlik Şubesinden:

1 — Şubemizde kayıtlı yedek subay ve memurların 1076 sayılı kanun mu-ci-bince yapılacak mutad yoklamasına 1 haziranda başlamp 30 haziran 940 ta son verilecektir.

2 — Subayların gerek nüfus ve gerek vesikalarının görülmesi ve bazı malü-matın tebliği zaruretile bizzat yoklama-ya gelmeleri icab ettiğinden İstanbul da-hilinde olduğu halde yoklamaya gelme-yip yazı ile bildirmeği itiyad edinenlerin yazılı yoklamaları maksadı temin edeme-diğinden, bu sene için hükümsüz adde-dilecektir.

3 — Şube mintakası haricinde muvak-ken bulunup haziran ayı içinde şubemi-ze müracaat edemeyecek olanların yok-lamalarını, bulundukları mahallin şube-sine müracaatla yaptırılmalı.

4 — Yoklamaya: Nüfus cüzdanı, ter-his vesikası veya diğer askeri vesaik ve ihtisas diplomaları ile geçen yoklamada fotoğraf istenildiği halde vermemiş olan-ların ikiye fotoğrafla müracaatları.

5 — İstanbul haricindeki şubelerde kayıtlı olup haziran ayı içinde muvakka-ten veya hastalık sebebiyle Kadıköy min-takasında bulunacak subayların dördün-cü maddedeki vesaikle beraber oturduk-ları mintaka emniyetinden alacakları ika-met ilmhahberile müracaat etmeleri.

6 — Yoklamaya gelmeyenler hakkın-da yine 1076 sayılı kanunun 10 uncu maddesinin tetbik edileceği.

7 — Yoklamaya gelecek emekli ve ihtiyat bükümün subay ve memurların yukarıki maddelerle istenilen vesaikten başka bir defaya mahsus olmak üzere ma-aşa müstahak kimselerinin nüfus cüzdan-larını da behemehal getirmeleri, getir-medikleri takdirde yoklamaya gelmemiş addedilecekleri ilân olunur.

Besiktas ikinci sulh hukuk hâkimliğin-den: 940/191

Ercinanlı müteveffa Halil Bayındere ait olup Kadıköyünde Moda caddesinde 163 sayılı hanede bulunan kıymetli halı-lar ve sofra takımları ve sair eşyayı bey-tiye 24/5/940 tarihine müsadif cuma günü saat 10 dan 12 ye kadar mezkûr hanenin kapısı önünde açık arttırma suretiyle sa-tılacağından taliplerin mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak memu-runu müracaatları lüzumu ilân olunur.

M. 2433

Bolu icra memurluğundan:

Bolu ziraat dairesi makinisti Salâhattin Görenin Tabaklar mahallesinden Emin oğlu Tahsin Çetine 1566 kuruş borcu için ya-zılan ödeme emri ikametgâhının meçhul ol-masından dolayı tebliğ edilememiş ve ilâ-nen tebliğat ifasına karar verilmiş oldu-ğundan tarih ilândan itibaren 15 gün için-de Bolu icra dairesine müracaatla şifahan ve tahriren beyanda bulunmadığı surette hakkında giyaben muamele kanunıye ifa edileceği tebliğ makamına kaim olmak üze-re ilân olunur.

ZAYI — 29/IX/937 senesinde Kumkapı orta okuldan almış olduğum 4 numaralı belgemi zayıf ettim, yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Sedad Erever

VERGİLERDE DEĞİŞİKLİK

Yeni kanun, bazı maddeleri ve bazı işleri yeniden vergi mevzuuna it-hal etmiştir ve çok kısa bir müddet içinde stok mallar hakkında beyanna-me vermeği emretmektedir.

Bilhassa mükellefiyete yeni giren tüccarın bu beyannamelerin tanz-i-minde ve hesapların tesisinde yanılmaması ve ceza gelmemesi için mües-sesemize müracaat etmesi menfaati iktizasındandır.

HESAP ve TERCÜME BÜROSU

Yeni postane karşısı Kinacıyan han yanında Güzel han No. 6 Tel: 23406

Kıymetli mücevherat

Etrafı Pırlanta ile çevrili bir tek taş Pırlanta Yüzük, koyu renkli nadide bir tek taş Zümrüt Yüzük ve çok zarif pırlantalı kıymetli bir bilezik San-dal bedesteminde teşhir edilmektedir. 23 Mayıs 940 Perşembe günü saat on dörtte satılacaktır.

Boş varil satılacak

Sümer Bank Birleşik yün ipliği ve dokuma Fabrikaları müessesesinden:

Defterdar fabrikasında mevcut aşağıda cins ve mikdarı yazılı boş variller 27. Ma-yıs 940 pazartesi günü saat 14.30 da Defterdar Fab. da açık arttırma ile parti patri satılacaktır.

Arttırmaya iştirak edeceklerin ilk teminat olan yüz elli lirayı arttırmadan evvel Ka-tırcıoğlu hanındaki müessese veznesine yatırmaları.

240 Adet (Saç) yağ varili 200 kiloluk

19 Adet (Demir zaç yağı varili 450 - 500 kiloluk

(4138)

Ankara Nümune Hastanesi Baştabipliğinden:

Cinsi	K. Gr.	Tutarı	Muvakkat	İhale	Gün	Saat
		L. K.	teminat	Şekli	Tarihi	
Ekmek	75000.000	7875.00	590.63	Kapalı zarf	5/6/940	Çarşamba 10
Fıncalcı	3000.000	427.50	32.06	»	»	»
Karaman K.Eti	46000.000	2300.00	1725.00	»	»	14.30
Kuzu Eti	2000.000	860.00	64.50	»	»	»
İnek sütü	50000.000	8750.00	656.25	»	6/6/940	Perşembe 11
Yoğurt	32000.000	8000.00	600.00	»	»	»
Sadeyagı	5000.000	6750.00	506.25	»	7/6/940	Cuma 14
Toz şeker	20000.000	7600.00	570.00	»	8/6/940	Cumartesi 11
Kesme şeker	2000.000	840.00	63.00	»	»	»

1 — Ankara Nümune hastahanesinin 1940 mali yihna ait yukarıda yazılı dokuz ka-lem erzak kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin yeni yıl ticaret odası vesikası ile teminat mektubu veya makbuzu ve ticarethane namına hareket edenle-rin noterlikten tasdikli vekâletnamelerle birlikte 2490 sayılı kanunun tarifatu dairesin-de hazırlıyacakları mühürlü teklif mektuplarını belli günlerde yazılı saatten big saat evveline kadar Nümune hastahanesinde müteşekkil komisyonca vermeleri.

2 — Şartnameleri görmek isteyenlerin hastane idaresine müracaat etmeleri ilân olunur.

(2323)

(4081)

AZİZE AŞAR

Avrupadan yeni gelen model ve mulajlarla yazlık koleksiyonumuz ta-mamlanmıştır.

İstiklâl caddesi 184. Ziya Ankara ap.

İstanbul İkinci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çev-rilmesine mukarrer 9 parça oda takımı ve 7 parça diğer oda takımı ve bir adet Sin-ger makinesi ve sair ev eşyası 23/5/940 ta-rihine müsadif perşembe günü saat 16 dan 18 e kadar Osmanbeyde Kır sokagında Hul-ki bey apartmanının önünde açık arttır-ma suretile satılacaktır. Muhammen kıy-metinin % 75 ini bulmadığı takdirde ikin-ci arttırması 28/5/940 tarihine müsadif salı günü aynı saatte icra edileceğinden ta-lip olanların yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memura müracaat eyle-meleri ilân olunur. (935/2792) (M. 2427)

İstanbul asliye 12 ci hukuk mahkemesin-den: Müddel: Osman, müddelaleyh: Şa-yan: Edremitte Gazi İlyas mahallesine Kavci cami civarında Semerci Halil ağasının yanın-da, Müddei Osman tarafından müddelaleyh Şayan aleyhine açılan boşanma davasına ait arzuhal sureti müddelaleyhe tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmişse de mumalileyh mezkûr ikametgâhını terk ile semti meçhule gittiğinin beyanile iade kılınması üzerine hukuk usulü muhakeme-leri kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevfiikan iade kılınan dava ar-zuhali ile tahkikat gününü gösterir dave-tiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 940/621 numarada kayıtlı iş-bu davaya müddelaleyhin (15) gün içinde cevap vermesine karar verilmiş ve bermu-cibi karar arzuhal ile dave-tiye varakası mahkeme divanhanesine asılmasıyla olmakla mumalileyh Şayanın yukarıda yazılı müd-det zarfında davaya cevap vererek tahkikat için tayin kılınan 17/6/940 pazartesi günü saat 14 de mahkememizde hazır bulunma-sı veya kanunî bir vekil göndermesi lüzu-mu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (M. 2426)

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Kadıköyünde Raşıtpaşa mahallesinde Bayır sokagında cedid 58 No. lu hanede madam Roza. Mülga Yetimler sandığına Kadıköyünde Rasımpaşa mahallesinin Ba-yır sokagında yeni 58 No. lu eviniz 71 lira 11 kuruşa ipotek ederek aldığınız mezkûr miktarı ödemediğinizden 1/3/931 tarihinden itibaren % 12 faiz ve ücreti vekâlet ve icra masrafları ile birlikte rehinin para-ya çevrilmesi yolile takip talebinde bulunul-muş olduğundan bu yolda tanzim ve bera-yi tebliğ tarafınıza gönderilen rehinin pa-raya çevrilmesine mütedair ödeme emri ikametgâhınızın meçhuliyeti hasesile bilâ tebliğ iade edilmesi üzerine zabıtaca yapı-lan tahkikatta nerede bulunduğunuz bili-nememiş olduğundan bir ay müddetle ilâ-nen tebliğat ıcrasına karar verilmiştir. Ta-rihi ilândan itibaren bir ay içinde mezkûr borcu ödememiz ve takip talebine karşı bir itirazınız varsa gene bu müddet içinde tah-riren veya şifahan dalremizin 938/3788 sa-yılı dosyasına bildiririz lüzumdu. Bu müddet içinde itiraz etmez veya borcu öde-mezseniz rehinin paraya çevrileceği malü-munuz olmak üzere ve rehinin paraya çev-rilmesine dair ödeme emrinin tebliği ma-kamına kaim olmak üzere keyfiyet ilânen tebliğ olunur. (938/3788) (M. 2428)

Emlâk ve Eytam bankasından:

— I —

Esas No.	Y E R İ	Kıymeti	Nevi	Mesahası	Depozito
1176	Beyoğlu Şahkulu mah. Seraserci (Topçubası) çıkmazı Es. Ye. 21, paf. 37, ada 285, par. 43.	163.—	Arsa	81,25 M2	32,60
1268	Yenikapı Kâtib Kasım Ye. Yalı mah. Kumsal sokak Es. 178, Ye. 137, taj 139, paf. 210, ada 840, par. 30.	82.—	Arsa	41 M2	16,40
1274	Fatih Hüseyinpaşa Kasabivaz mah. Çeşme sokak Es. 4, Ye. 10	450.—	Ev	432,20 M2	90,—
1392	Fener Tahtaminare Kâtibmusla-hiddin mah. Çorbacıçesmesi so-kak Es. Ye. 5	232.—	Evin 1/2 his.	32 M2	46,40
1393	Fener Tahtaminare Çorbacıçes-mesi sokagı Ye. Es. 7	11.—	Arsanın 1/2 his.	22,50 M2	2,20
1397	Eminönü Kumkapı Nişanca mah. Es. Daltaban çeşmesi Ye. Havuzlu bostan sokak Es. 1 mü. Ye. 26, ada 752, paf. 115, parsel 5.	390.—	Ev 2/3 his.	85 M2	78,—
1398	Fatih, Çarşamba Es. Çıkrıkçı Ke-maleddin, Ye. Hasan halife mah. Es. Sarıgez. Ye. Halıcılar, ve Ya-ran sokak Es. 34, 36, Ye. 8, 62, taj 62, ada 141, harita 2603.	863.—	Bostan	837,73 M2	172,60
1500	Aksaray Şeyh Ferhad Ye. Mimar Kemaleddin Es. Çıkmaz Ayazma Ye. Hayriyetüccarı sokak Es. 21, ada 28, harita 638.	708.—	Arsa	141,50 M2	141,60
1504	Yenikapı, Ye. Yalı mah. Kumsal ve Bostan arkası sokak paf. 210, ada 841, par. 3	320.—	Arsa	640 M2	64,—
1547	Çengelköy, Es. Bekâderesi Ye. Çakaldağı sokak Es. 4. Ye. 5, taj 8	79.—	Maa köşk 3686 bağın 9/108 K.	M2	15,80
1549	Üsküdar, Selâmi mah. Selâmsız sokagı Es. muk. Ye. 403 taj 403	685.—	Ev	96,71 M2	137,—

— II —

149	Kasımpaşa Eyyühüm Ahmed mah. Camiîşerif sokak Es. 38, Ye. 41	900.—	Evin 3/4 his.	—	180,—
150	Kasımpaşa, Eyyühüm Ahmed mah. Camiîşerif sokak Es. 38 mü. Ye. 43	700.—	Evin 3/4 his.	—	140,—
310	Koca Mustafa Paşa Sazende ve Ramazan Ef. sokak No. 7, 36	153.—	Arsa	Takriben 614 M2	30,60
454	Samatya Koca Mustafa Paşa Kâ-tib Muslahaddin mah. Hekimoğlu Ali Paşa cad. Es. 240, Ye. 266	100.—	Arsa	55,50 M2	20,—
455	Beylerbeyi, Bostancıbaşı mah. Kalaycı sokagı Es. Ye. 5	74.—	Arsa	149,37 M2	14,80
467	Eminönü, Rüstem paşa mah. Mah-keme sokagı Es. Ye. 32	175.—	Arsa	35 M2	35,—
496	Beylerbeyi Bostancıbaşı mah. Es. Azzize, Ye. Arabacılar sokak Es. 7, Ye. 17, 19	1430,50	Tarla	4306 M2 1 hektar	286,12
497	Es. Beylerbeyi, Ye. Bostancıbaşı Abdullah ağa mah. Hacı Ömer Ef. İstavroz sokak Es. 5, Ye. 7	310.—	Tarla	3097 M2	62,—
499	Bostancıbaşı Abdullah ağa mah. Es. 6, Ye. 4	357.—	Tarla	7870 M2 1 hektar	71,40
512	Fatih, Başçımurad mah. Zindan arkası sokak Es. 2, Ye. 6	90,42	Arsa	90,42 M2	18,09
675	Beyoğlu, Kâtib Mustafa Çelebi mah. Baltacı çıkmazı Es. 25, Ye. 31, paf. 22, ada 465, par. 46	291,40	Arsa	132,50 M2	58,30
725	Kadıköy, Hasanpaşa Es. İshak Bey üçüncü kıta Ye. Taşköprü üçün-cü ada Derici sokagı Es. 8 muk. Ye. 39, taj 39	65.—	Arsa	108,27 M2	13,00
737	Fatih, Muradpaşa mah. Millet cad. Es. 98, Ye. 160, ada 2098, paf. 227,par.1	90.—	Kârgir depo. 30/90 his.	68,50 M2	18,00
745	Fatih, Sofular mah. Yeşiltektek sokak Es. 36, Ye. 52, 68, 70, paf. 170, ada 1063, par. 8	80.—	Arsanın 3/6 H.	80 M2	16,00
749	Fatih, Muradpaşa mah. Saraç Ke-rim sokak Es. 4, Ye. 4, paf. 215, ada 880, par. 32	45.—	Ahşab ev 8/32 H.	62 M2	9,00
780	Eminönü, Süleymaniye mah. Dök-meciler sokagı 93, 95 No. taj 93, 95, ada 377, paf. 97, par. 13	120.—	Odalı dükkân	16,50 M2	24,—
781	Eminönü, Süleymaniye mah. Dök-meciler sokagı 97, taj 97, ada 277 paf. 97, par. 12	90.—	Dükkân	16,50 M2	18,—
806	Galata, Bereketzade mah. Zürafa sokak Es. 2, 5, 7, Ye. 5, 7, taj 5,7	650.—	Mağazalı ev 1/2 H.	—	130,—
807	Beyoğlu, Feriköy Birinci kısım Kostantin sokak Es. 47	2373.—	Arsa	678 M2	474,60
835	Aksaray, Gureba Hüseyinağa mah. Şekerci sokak Es. 10, Ye. 17, paf. 185, ada 884, par. 14	450.—	Evin 2/4 H.	118 M2	90,—
907	Üsküdar, Kuzguncuk Hacı Kay-mak Menteş sokak Es. Ye. 36, tah-rir 47	51.—	Arsa	255,28 M2	10,80
909	Üsküdar, Selâmi Ali mah. Değir-men sokak Es. 26, Ye. 34	10.—	Arsa	47,50 M2	2,—
1304	Büyükada, Yalı mah. Küçük Ka-rakol ve Mehmedcik sokak paf. 10, ada 22, par. 6.	102.—	Arsanın 5/8 H.	81,50 M2	20,40

En son modalarla ahenktar yeni PUDRA Renkleri

En son moda koleksiyonları bu mevsimin ropları, yeni yüz ve ten renkleriyle imtizaçı icab edeceği hissini uyandırmaktadır. Şimdi, meşhur bir güzellik mütehassısı tarafından icad edilen en son moda renkleri, cazip Tokalon pudrası serisine dahildir. Ve her yerden tedarik edebilirsiniz.

NATÜRELLE — Gayet beyaz ciltler için saf ve şeffaf bir güzellik temin eder.

«PECHE» — Açık tenli sarışın ve esmerlerin ekserisine gayet uygun bir güzellik temin eder.

«BRUN SOLEİL» — Esmerler için cazip bir sevimlilik temin eder... Ve şimdiye kadar gördüklerinizden daha parlak, daha canlı ve daha cazip diğer bir çok renkleri.

Tokalon pudrası havalandırılmış - ki bu sayede on defa daha ince kılar - olduğundan tabii görünür. Onda taze çiçeklerin kokusunu hissedersiniz. Bu Pudra, «Krema köpüğü» imtiyazlı usulüyle karıştırılmış olduğundan iki misli fazla sabit durur. Tokalon Pudrasının yeni ve cazip renklerini görünüz.

Tuvaletinizi yaparken
Pudra altına daima

KREM PERTEV

sürünüz. Pudrayı sınıksız tutar ve akmasına mani olur. Yağlı ve yağsız olan tüp ve vazoları vardır.

İstanbul beşinci icra memurluğundan: Alacaklı Şakir Çetinerin borçlu Üsküdar Eviya Hoca mahallesi Sarmaşık sokak 14 - No. 10 hane kiracısı Mehmet İçöz aleyhine dairemizin 939/5306 - No. 10 dosyasıyla kira, şartı ceza ve kontrat masarifi olmak üzere (83) lira (59) kuruşun tahsil talebini haciz yoluyla vaki takibi üzerine gönderilen ödeme emri borçlunun mezkur haneyi terk ettiği ve İzmir ve Ankara'da gösterilen adreslerde de bulunmadığı şerhile bilâ tebliğ iade kılınmakla ödeme emrinin tetkik mercince bir ay müddetle ilânen tebliğine karar verilmiştir. Borçlunun bir itirazı varsa tarihi ilânın ertesi gününden itibaren bir ay zarfında yazı ile veya şifahi dairemize bildirmesi ve yine bu müddet zarfında mal beyanında bulunması, bulunmadığı takdirde hapsen tazyik olunacağı gibi 337 nci madde mucibince başkaca da cezalandırılacağı ve cebri icraya devam olunacağı ilânen tebliğ olunur. M. 2432

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı tram-
vay durağı Lekler Apt. Tel: 43924

KANSIZLIK..

DESCHIENS

şurubu

ile tedavi edilir.

Kanın en mühim unsuru, kırmızı yuvarlakcıklardır. Onları daima çoğaltmakla vücudunuzun mukavemetini arttırmış, kansızlığı ve zafiyeti gidermiş olursunuz. DESCHIENS şurubu; kan, kuvvet, iştihâ ve gençlik temin eder. Bütün hastalıkların nekahat devrelerinde kemali emniyetle kullanılır.

Reçete ile satılır

SİĞINAK

Mütehassısların nezaretinde Ev ve Apartmanlarda sığınak tesisatının ikmalini kabul ederiz. Adres: P.K. 211 Telef: 23535 ve 23576

DAĞ BAŞINDA

AZ EMEK
nefis bir
yemek

Bir komprime hayat karşılığıdır

En sıkışık zamanda size en büyük yardımcısıdır. Kalori, gıda, lezzet ve nefaset bakımından tatmin edici mahiyetli ve yüksek evsafı haizdir.

Mercimek, bezelya, buğday vesair çorbalık komprimele-
rimizi her yerde bulabilirsiniz.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI

M. NURİ ÇAPA

Kuruluş tarihi: 1915

Kadıköy İkinci Sulh hukuk Hâkimliğinden:

938/38

Ölü Rifat Özdemir terekisi iflâs idare âzasından:

Alacaklıları kaydettirmiş olan alacaklıların sıra cetveli aşağıda yazılıdır. İtirazı olanların iflâsına karar veren Kadıköy ikinci sulh hukuk mahkemesine 5 gün içinde mü-
racaatları ilân olunur.

Terekisinin iflâsı yoluyla tasfiyesine karar verilmiş olan Rifat Özdemir terekisinden alacaklı olanların icra ve iflâs kanununun 232 nci maddesine tevfikân tanzim edilen sıra cetvelidir.

Alacağın nevi	Aalacaklı adı	Kaydı is- tenen ala- cak miktarı	Kaydedi- len ala- cak mik.	Sıra	Red sebebi
Cenaze masrafı	Hüsnîye Özdemir	400	200	1	Her ne kadar alacaklı 400 lira cenaze masrafı yaptığı- nı beyan etmiş ise de vesika ibraz etmemiş ve mütevef- fanın içtimal vaziyetli ve mirasın bu günkü şekline göre 200 lira kadri maruf görülmüştür.
Müceccel mehir icra takibine müstenit	Hüsnîye Özdemir Mehmet Elve- ren	150 807	150 807	6 6	Vesikası mevcut " "
" "	Hüsamettin Bayrak	3000	3000	6	" "
Kefaleti mütesel- sleden mütevellit ilâma müstenit	Bernar Tübinli vekil avukat Ali Semih	4175 71	4175 71	6	" "

Müteveffanın karısı Hüsnîye Özdemir tarafından Şehzadebaşı'nda Firuzaga Sokak sokaklarında bulunan ve müteveffaya Evkaf idaresi tarafından tevfi edilmiş olan arsaya istihkak iddiasında bulunulmuş ise de Hüsnîyenin el yazısına mülkiyet iddiası gayri menkule mütedair alacakları tapu kaydına müstenit bulunmadıkça muteber olamayacağından kabul edilmemiştir. «4196»

Millî Piyango İkinci tertip planı

1 inci ÇEKİLİŞ 7 MAYIS 1940

Sayı	Lira
1 ikramiye	80.000
1 "	20.000
1 "	15.000
1 "	10.000
1 "	25.000
5 ..(5.000)	50.000
50 ..(1.000)	30.000
500 ..(60)	20.000
500 ..(40)	50.000
5.000 ..(10)	300.000
6.059	

2 inci ÇEKİLİŞ 7 HAZİRAN 1940

Sayı	Lira
1 ikramiye	100.000
1 "	20.000
1 "	15.000
1 "	10.000
1 "	25.000
5 ..(5.000)	50.000
50 ..(1.000)	30.000
500 ..(60)	20.000
500 ..(40)	50.000
5.000 ..(10)	320.000
6.059	

3 üncü ÇEKİLİŞ 7 TEMMUZ 1940

Sayı	Lira
1 ikramiye	150.000
1 "	50.000
1 "	30.000
1 "	15.000
1 "	50.000
5 ..(10.000)	100.000
50 ..(2.000)	75.000
500 ..(150)	50.000
500 ..(100)	100.000
5.000 ..(20)	620.000
6.059	